

ISSN 1392-4753

IRIMITAS

KLAIPEDA

LIETUVOS ŠAULIŲ SĄJUNGA

ŠAULYS
TĖVYNĖS
LABUM

TRIMITAS

2016 m. Nr. 3 (1306)

Leidžiamas nuo 1920 m. birželio / Atkurtas 1990 m. liepą.

Išėina kas antrą mėnesį

Tiražas 950 egz.

Mieli „Trimito“ skaitytojai,

man labai malonu su Jumis pirmą kartą sveikintis pirmąjį vasaros mėnesį. Birželis ne tik simbolizuoja taip daugelio iš mūsų laukiamos vasaros pradžią, bet savyje slepia stiprią jėgą, kuri atgaivina įkvėpus šilto oro, pažvelgus į skaisčią saulę ar išlindus iš skaidraus ežero vandens.

Gal kiek simboliška. Šiandien savo rankose laikote pirmąjį mano rengtą „Trimitą“ Jums. Tiesa, kiek kitokį, nei esate įpratę, bet juk pokyčiai verčia tobulėti ir žengti į priekį. Tikiuosi, kad kartu tobulėsime ir kursime savo šaulių žurnalą.

Šiame numeryje kviečiu skaityti ne tik apie aktyvų šaulių dalyvavimą įvairiose pratybose, jų pasiekimus ir laimėjimus, bet ir apie bendražmogiškus dalykus, kurie kartais pasislepia kažkur giliai kiekviename iš mūsų. Kviečiu pasvarstyti apie vertybių svarbą, patriotiškumo jauseną, permąstyti savo santykį su Tėvyne.

Nuoširdžiai

Dovilė Rusteikienė,
„Trimito“ redaktorė

ŠIAME NUMERYJE:

TEMA

LŠS 2015 m. veiklos analizės santrauka	2
Moteris patriotė. Anksčiau ir dabar	4
Dviejų greičių Lietuva?	8

IVYKIAI

„Baltic Cup 2016“ svarbus žingsnis dinaminio šaudymo link	11
„Liepsnojantis kalavijas“ mokė kovoti, ginti ir bendrauti	12

POKALBIS

Jeigu reikės ginti tėvynę – grįšiu	13
------------------------------------	----

JAUNIEJI ŠAULIAI

XVIII-osios jaunųjų šaulių žaidynės	16
-------------------------------------	----

ATMINTIS

Nuo Čiudiškių iki Guajaramerino: frontas, motociklas ir rašiklis	22
--	----

SAJA – ŠVIESTIS IR ŠVIESTI

Lietuviškasis identitetas: stiprybės paieškos – šaknyse	26
---	----

GINKLAS

Idealus pasirinkimas mėgstantiems tikslumą	29
--	----

KAS KUR KADA

	30
--	----

TRIMITAS REKOMENDUOJA

	34
--	----

SPAUDOS,
RADIJO IR
TELEVIZIJOS
RĖMIMO
FONDAS

REDAKCIJA

Redaktorė Dovilė Rusteikienė, kalbos redaktorė Eglė Vėbraitė,
korespondentas Valdas Kilpys, dizaineris-maketuotojas Ignas Gaižauskas.

Redakcijos kolegija: ats. plk. lt. Liudas Gumbinas (LŠS vadas), Ernestas Lukoševičius (LŠS išeivijos šaulys), Gediminas Jankus (Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės šaulys), Jonas Godliauskas (LŠS Centro valdybos narys, Karininko A. Juozapavičiaus šaulių 1-osios rinktinės šaulys), Mindaugas Nefas (LŠS Centro valdybos, „Saja“ narys, Plk. P. Saladžiaus šaulių 9-osios rinktinės šaulys), Leonas Stonkus (LŠS Centro valdybos, Vakarų (jūros) šaulių 3-osios rinktinės šaulys), Kęstutis Vaitonis (Centro valdybos narys, Alfonso Smetonos šaulių 5-osios rinktinės šaulys).

I, II, III ir IV-tame viršeliuose Valdo Kilpio nuotraukos.

Adresas: Laisvės al. 34, LT-44240 Kaunas, Lietuva. Tel.: (8 37) 22 46 47, el. p. redakcija@sauliusajunga.lt • facebook.com/trimitas.lt
Leidėjas: Lietuvos šaulių sąjunga • www.sauliusajunga.lt • facebook.com/sauliusajunga.lt

Redakcijos nuomonė nebūtinai sutampa su autorių nuomone.
Rankraščiai negrąžinami ir nerecenzuojami. Dėl spaudos broko kreiptis į spaustuve.
Spausdino UAB „Judex spauda“, Europos pr. 96C, LT-46351 Kaunas.

Atstovai užsienyje:

LŠS išeivijoje (JAV) J. R. Butkus • Toronto (Kanada) V. Pūtvio kuopos vadas V. Pečiulis
Facebook: „Lietuvos Šaulių Sąjunga Išeivijoje – Centro valdyba“

Projektą „Žmogaus ir tautos laisvė – kelias link tikrųjų vertybių“

(straipsniai: „Moteris patriotė. Anksčiau ir dabar“, „Dviejų greičių Lietuva?“, „Jeigu reikės ginti tėvynę – grįšiu“, „XVIII-osios jaunųjų šaulių žaidynės“, „Lietuviškasis identitetas: stiprybės paieškos – šaknyse“) remia Spaudos, radijo ir televizijos rėmimo fondas.

2016 m. skirta 8 tūkst. eurų.

©„Trimitas“, 2016
Leidinio indeksas 5291.
ISSN 1392-4753
Tiražas 950 egz.

LŠS 2015 m. veiklos analizės santrauka

Parengė ats. plk. lt. **Liudas Gumbinas**

Lietuvos šaulių sąjungai (toliau – LŠS) 2015 metai buvo intensyvūs ir kupini iššūkių, tačiau organizacija stiprėja ir tęsia savo darbus saugenei Lietuvai. Pastaraisiais metais LŠS gali pasidžiaugti ne tik augančiu narių skaičiumi (priimta daugiau nei 2 500 narių), bet ir apskritai nuo 2011 m. gausiausiomis gretomis (viso esama daugiau nei 9 200 narių). Džiugu paminėti, kad prie LŠS jungiasi žinomi Lietuvos visuomenės žmonės: politikai, žiniasklaidos, verslo atstovai, kurie demonstruoja pilietiškumo pavyzdį visuomenei, taip pat svariai prisideda prie Sąjungos stiprinimo. 2015 m. įsteigta 10 naujų LŠS pareigybių, finansuojamų iš valstybės asignavimų. Tai padėjo sumažinti LŠS finansuojamų pareigybių skaičių ir išlaidas. Pabrėžtina, kad 2015 m. LŠS narių skaičius galėjo perkopti ir 10 tūkst. ribą, tačiau 2015 m. nevengta atsisveikinti su beveik 700 neveiklių, nario mokesčio nemokančių šaulių. Sparčiai besiplečianti organizacija neatsiejama ir nuo vidinio „šoko“ – lūkesčių, poreikio atsinaujinti. Permainos ir iššūkiai – svarbūs LŠS 2015 m. veiklos aspektai, tačiau dėl objektyvių priežasčių (teisinės bazės, personalo skaičiaus ir kompetencijos, resursų ir pan.) reikalingi pokyčiai nėra tokie spartūs kaip norėtųsi. LŠS patyrė ir išlaikė tam tikrą organizacijos „šoką“ bei sugebėjo užtikrinti veiklos tęstinumą.

Organizacijos pažanga ir sėkmė priklauso nuo motyvuoto ir kompetentingo personalo bei vadų – lyderių. 2015 m. dviejose šaulių rinktinėse buvo paskirti nauji rinktininių vadai. Pirmą kartą po LŠS atkūrimo šaulių rinktinės vadu (Vilniaus) paskirtas

profesinės karo tarnybos karininkas. Permainos vadų grandyje ir tam tikri interesai sukėlė LŠS vidinius rezonansus minėtose rinktinėse, sulaukta žiniasklaidos dėmesio, buvo mestas šešėlis LŠS vadovybei ir visai organizacijai. LŠS Garbės teismas paneigė vadovybei mestus kaltinimus, o iniciatorius patraukė drausminėn atsakomybėn. Nepaisant organizacijos reputacijai padarytos žalos, LŠS tapo labiau išprususi suvokdama narių pareigas, teises ir atsakomybę, labiau susitelkusi ir profesionali tarnaudama dėl Lietuvos, atsiribojusi nuo asmeninių interesų ir politinių pažiūrų šaulio tarnyboje. Vadų kvalifikacijos kėlimas, permainos vadų grandyse bus tęsiamos ir kitais metais.

LŠS teisinės bazės tobulinimas buvo vienas iš 2015 m. prioritetų. Konstruktyvaus dialogo keliu LŠS kartu su Krašto apsaugos ministerija parengė ir pateikė LR Seimui tvirtinti Lietuvos Respublikos LŠS įstatymo pakeitimą. Tai leido 2015 m. efektyviau vykdyti Sąjungos veiklą, tačiau atskleidė ir kitas šio įstatymo tobulintinas nuostatas ateityje. Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo pakeitimo projektas, taip pat parengtas pastaraisiais metais, sulaukė visuomenės ir žiniasklaidos dėmesio. Įstatymo pateikimas LR Seimui svarstyti atidėtas, tačiau Lietuvos kariuomenė (toliau – LK) perdavė LŠS automatinius šautuvus AK-4MT. Tai tapo dar vienu žymiu 2015 m. ir visos atkurtos LŠS laimėjimu. 2015 m. buvo parengti kiti LŠS norminiai ir karinio rengimo dokumentai, tačiau atnau-

jinimo laukia esminis dokumentas, reglamentuojantis LŠS šaunamųjų ginklų ir šaudmenų

siųs ginklus, t. y. LR Vyriausybės 1999 m. gruodžio 31 d. nutarimas Nr. 1514 „Dėl Šaulių sąjungos šaunamųjų ginklų ir šaudmenų

įsigijimo, registravimo, saugojimo, išdavimo, apskaitos ir naudojimo tvarkos patvirtinimo“.

LŠS svariai prisideda prie Lietuvos moksleivių pilietinio ugdymo, neformalaus vaikų švietimo ir krašto apsaugos populiarinimo. 2015 m. LŠS veikloje dalyvavo apie 5 400 jaunųjų šaulių, veikė 171 būrelis, įsteigtos trys šauliškios klasės (Alytuje, Varė-

1 506 jaunieji šauliai dalyvavo Lietuvos kariuomenės infrastruktūroje organizuojuose jaunųjų šaulių pakopinio rengimo kursuose moksleivių atostogų metu (rudenį, žiemą ir pavasarį). Pastaraisiais metais apie 50 proc. įstojusiųjų į Lietuvos karo akademiją yra šauliai.

Rengiant šaulius 2015 m. matoma pažanga, t. y. organizuojami vadų rengimo kursai, rinktinėse vykdomas kovinis šaudymas, dalyvaujama LK pratybose, dalyje rinktinių vedami baziniai šaulio kursai. 2015 m. pradėti formuoti koviniai būriai, į kuriuos norą įstoti pareiškė apie 240 šaulių, pradėtas medicininis patikrinimas, mokymo programų rengimas ir kiti parengiamieji darbai.

Pirmojo kovinio būrio priskyrimas LK planuojamas 2016 m., tačiau jau dabar matomos spragos dėl kovinių būrių komplektavimo ir priskyrimo, kurias reikės tobulinti teisinėje bazėje, įskaitant ir LŠS įstatymą. LŠS, bendradarbiaudama su Kauno technologijos universitetu ir Tauragės rajono savivaldybe, mieste įkūrė lazerinę šaudyklą, kuria aktyviai naudojasi šauliai, jėgos struktūrų pareigūnai, kariai ir visuomenė. Pabrėžtina, kad šis projektas buvo finansuotas LŠS lėšomis (apie 35 tūkst. Eur), nes LŠS įstatymas nenumato galimybės naudoti valstybės asignavimų LŠS ilgalaikio turto įsigijimui ar jo remontui. Lazerinės šaudyklos projektą ketinama tęsti ir 2016 m. pasirenkant kitą šaulių rinktinę. Nepaisant minėtų teigiamų pokyčių, reikia pripažinti, kad šaulių rengimas nėra pakankamai kryptingas ir koordinuotas, todėl LK karių priskyrimas LŠS karinio rengimo organizavimo ir kovinių būrių integravimo funkcijoms vykdyti šią situaciją žymiai pakeistų.

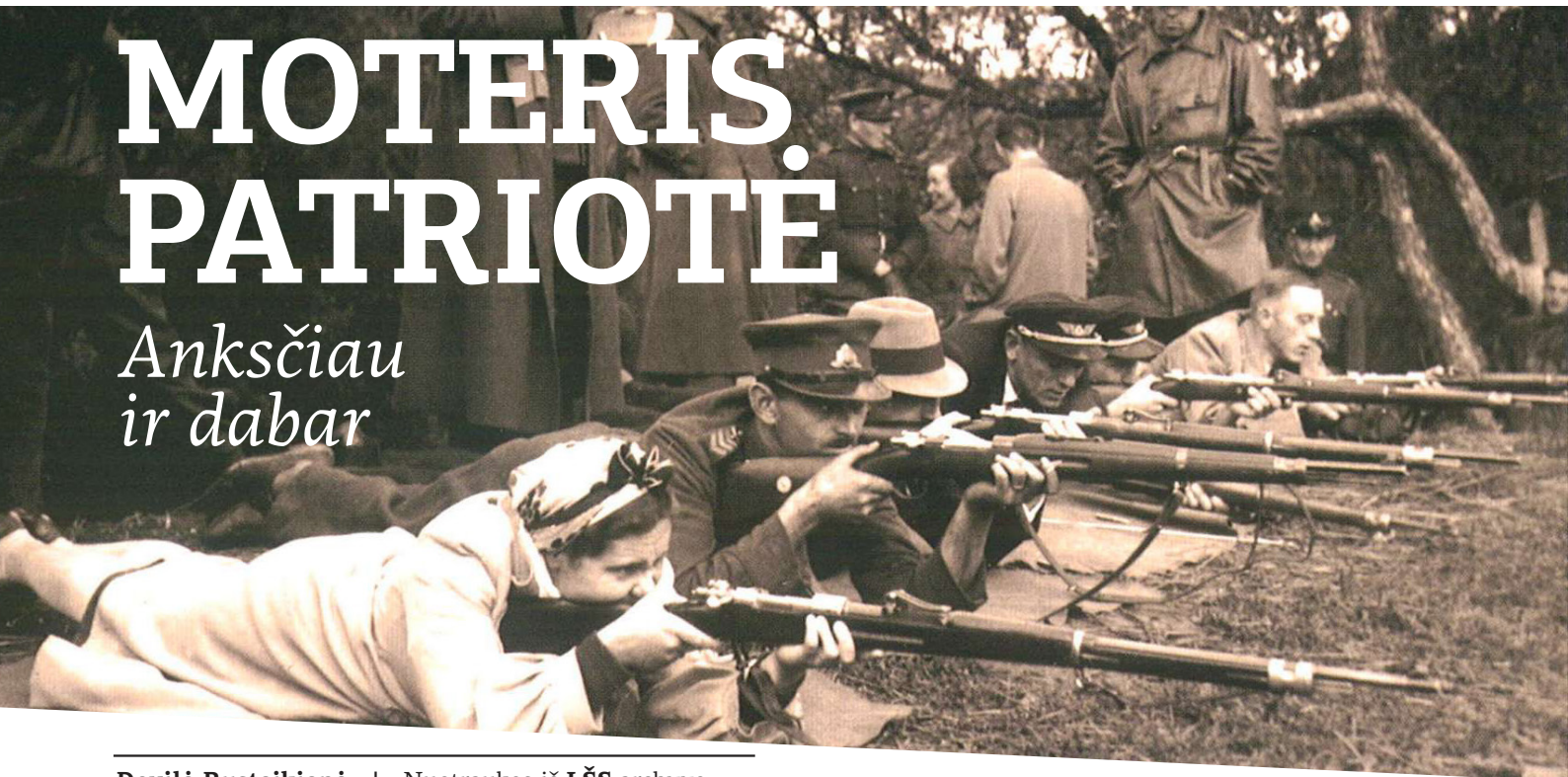
LŠS pastaraisiais metais tapo labiau pastebima dėl regione pasikeitusios geopolitinės situacijos,

pačios Sąjungos aktyvesnės veiklos, visuomenei žinomų žmonių, tapusių naujais nariais, socialinių tinklų, interneto svetainės tobulinimo ir kitų aktyvių veiksmų. LŠS vadas ir rinktinių vadai 2015 m. sudarė 10 naujų bendradarbiavimo sutarčių. LŠS 2015 m. organizavo antrąją tarptautinę konferenciją visuomenei, kurios tema buvo „Saugumo situacija Baltijos regione: grėsmės ir atsakas“. LŠS aktyviai remia Ukrainą: 2015 m. buvo surinkta apie 19 tūkst. Eur paramos Ukrainai, LŠS įsigijo ir išgabeno reikalingos medicininės įrangos į Rytų Ukrainą, šaulių vasaros stovyklose viešėjo moksleivių grupės iš Ukrainos, rūpinamasi Lietuvoje besigydančiais sužeistais kariais. LŠS, be paramos Ukrainai, dalyvauja ir skatina įvairias savanorystės formas visuomenėje. LŠS vysto bendradarbiavimą su giminiginėmis organizacijomis mūsų regione (Estija, Latvija, Švedija), taip pat partneriais JAV ir JK. Bendraujant su partneriais, pasigesta LŠS teisinės bazės anglų kalba, ypač LR LŠS įstatymo. Glaudžiai bendradarbiaujama su LŠS išeivijoje.

LŠS pajamos 2015 m. buvo 2 929 209 Eur, t. y. apie 700 tūkst. Eur arba apie 35 proc. daugiau nei ankstesniais metais. Valstybės asignavimai sudarė 1 062 797 Eur, apie 1 500 000 Eur pajamos gautos saugant LK ir valstybinius objektus (daugiau nei 85 proc. obj. apsaugos išlaidų sudaro darbo užmokestis ir kiti išlaikymo kaštai), apie 150 000 Eur sudarė visuomeninės, paramos lėšos (į sumą neįskaičiuotos šaulių asmeninės išlaidos uniformai, ekipuotei, ginklams, amunicijai, kurui ir kitokiai šauliškai veiklai). Krašto apsaugos ministras asmeniškai domisi ir remia LŠS veiklą, svariai prisideda prie LŠS stiprinimo skirdamas didesnę finansavimą, remia naujų pareigybių įsteigimą siekdamas efektyvesnės Sąjungos veiklos: palaipsniui atkuria prieš krizę buvusį LŠS personalo skaičių (61 etatas), taip pat sprendžia kitus aktualius klausimus.

MOTERIS. PATRIOTĖ

Anksčiau
ir dabar

Dovilė Rusteikienė | Nuotraukos iš LŠS archyvo

Kalbant apie moteris karinėse organizacijose, kartas nuo karto kyla diskusijų. Per ilgą laiką susiformavusi nuomonė, kad karas – vyrų reikalas, ir šiandien gąjį, vis dar piktinamasi, kai prabylama apie karę, moterį, norinčią savo patriotizmą išreikšti ne tik žodžiu ir „stovėjimu“ kažkur antrame plane už vyro nuogaras, bet ir ginklu.

Tiesa, jau nieko nebestebina uniformą dėvinti moteris: policininkė, gaisrininkė, pasienietė, karė. Jos renkasi tokias sritis, kurios daugelį metų buvo priskiriamos vyrams. Ar tai savotiškas moterų protestas? Ar tiesiog natūralus prigimtinių žmogaus teisės deklaravimas į laisvę rinktis? O galbūt noras ir siekis parodyti, jog moterys yra ne mažiau patriotiškos?

Moteris šaulės uniforma, patriotė – kokia ji buvo ir kokia ji šiandien?

Moterys Šaulių sąjungoje anksčiau

Galima pradėti nuo to, kad Šaulių sąjungoje moterims ne visada „degė žalia šviesa“. 1919 m., kai buvo formuojami galutiniai Šaulių sąjungos įstatai, iškilo įvairių nuomonių ir diskusijų dėl moterų vaidmens Sąjungoje. Buvo išsakyta, kad pusiau kariškoje organizacijoje moterys negali dalyvauti lygiomis teisėmis su vyrais. Tačiau LŠS įkūrėjo ir ideologo Vlodo Putvinskio-Pūtvio nuomonė viską nusvėrė, jo pozicija ir po-

žiūris į norinčius prisidėti prie tėvynės gerovės buvo aiškus ir tvirtas – Šaulių sąjunga, kaip nuolatinė tėvynės gynėjų ir mylėtojų organizacija, turi veikti tol, kol yra gyva tauta, o ne išsiskirstyti pavojui praėjus. Taigi, moterys tapo pilnateisėmis Šaulių sąjungos narėmis ir pradėjo aktyvią veiklą pagal jos keliamus reikalavimus ir sąlygas.

„Šaulės, būkit pirmos tarp garbingųjų moterų Lietuvoje.“

Vladas Putvinskis-Pūtvis

Fronte moterys talkino šauliams kovoje už laisvę. 1919 m. šaulės suorganizavo pirmosios pagalbos ir sanitarijos kursus bei sužeistų Lietuvos karių lankymą Kauno įgulos ligoninėje, rūpinosi vaikų darželiais, kuriuose vaikai iš vargingų šeimų ne tik žaisdavo, bet ir būdavo pamaitinami.

Didžiausią pasisekimą tarp moterų šaulių turėjo stovyklos. Pirmoji dviejų savaičių stovykla su kursais įvyko 1934 m. vasarą Palangoje. Vėliau tokios stovyklos organizuotos kasmet. Jose visada vyko sporto užsiėmimai, kursai, kurių metu buvo ruošiamos įvairių sričių vadovės. Dėstyta šaulinė ideologija, sportas ir kariniai dalykai.

1930 m. Centrinė šaulių moterų organizacinė komisija: H. Ivanauskienė (pirmininkė, pirmoje eilėje antra iš kairės), O. Tercijonienė, L. Dainauskienė, S. Marcinkevičienė (V. Putvinskio duktė, pirmoje eilėje pirmą iš dešinės), O. Kairiūkštienė ir M. Žmuidzinavičienė (V. Putvinskio sesuo, pirmoje eilėje antra iš dešinės)

Paskaitą vedė net pats kariuomenės vadas gen. Raštikis. Stovyklos metu reikėjo atsisakyti patogumų, pačioms pasigaminti valgių katiluose ir kariškose virtuvėse, valgyti ant plikos žemės, tačiau šie iššūkiai nebuvo patys didžiausi. Stovykloje turėjo bendrauti ir bendradarbiauti įvairaus amžiaus bei visuomeninės padėties moterys. Reikėjo pamilti ir suprasti vienai kitą: aukšto pareigūno žmonai ir kukliai siuvėjai ar kaimo mergelei. Net pati garbės pirmininkė E. Pūtvienė drausmingai atliko visas stovyklautojos pareigas. Ši patirtis puikiai įrodo, kad užsispyrusios ir patriotiškai nusiteikusios moterys rankų lengvai nenuleidžia, bendras tikslas vienija, nepriklausomai nuo to, kokia tavo kilmė ar išsilavinimas.

Šaulių moterų vardas susijęs ir su pirmomis šaulių karo operacijomis. Partizanų-šaulių kovoms prieš bermontininkus vadovavo štabas, kurio žvalgybos vedėja buvo Z. Lukauskaitė. Taigi, moterų rūpinosi ne tik kultūriniais dalykais, bet tobulinosi ir karyboje. Vadovės perduodavo savo žinias rinktinių kursuose ir suvažiavimuose, o karinio parengimo programą moterys šaulės išklausedavo kartu su vyrais, jų padedamos, praktiką atlikdavo pratybose. Reikia pastebėti, kad iki 1927 m., palyginus su vyrais, moterų

skaičius Šaulių sąjungoje buvo gana mažas. Štai, pavyzdžiui, pirmuose Lietuvoje šaulių fizinio auklėjimo kursuose dalyvavo 18 šaulių vyrų ir tik 6 moterys. Tačiau 1935 m. padidėjusį moterų aktyvumą rodo fizinio auklėjimo stovykla, surengta Kleboniškyje – joje dalyvavo 44 šaulės. Laikui bėgant moterys vis savarankiškėjo, 1935 m. pasiūta pirmoji Sąjungoje Alytaus rinktinės šaulių moterų skyriaus vėliava. Moterys kultūros srityje veikė ryžtingai ir savarankiškai, karybos klausimais glaudžiai bendradarbiau su vyrais, taip pat kitomis moterų organizacijomis. Jos skaitė paskaitą „Moters vaidmuo krašto gynyboje“, kėlė klausimą ne tik dėl ginklavimosi ir karinio pasirengimo, bet ir dėl fizinio bei dvasinio tautos ugdymo.

Kodėl moterų šaulių tiek nedaug?

Iš pradžių moterų šaulių nebuvo daug, jos viena su kita beveik nebendravo. 1922 m. Kauno vyrų ir moterų šaulių grupė vyko į Suomiją, kad susipažintų su Suomijos šaulių „Suojeluskunta“ ir vien tik moterų šaulių „Lotta Sward“ organizacijų veikla. Šaulės, sužavėtos šiomis organizacijomis, rašė į „Trimitą“, skatino visas norinčias jungtis prie jų. Vyrai šauliai taip pat klausė, kodėl jų gretose tiek nedaug moterų. Atrodė, kad lietuvėms sunku buvo peržengti nusistovėjusias gyvenimo normas.

1927 m. sušauktas moterų šaulių pasitarimas, kurio metu aptarti moterų veiklos ir uniformos klausimai. Į moterų valdybą buvo išrinktos: pirmininke O. Pūtvytė, sekretore L. Norkevičiūtė, narėmis H. Ivanauskienė, M. Augulienė, M. Bulotaitė. Pagal organizacijos „Lotta Sward“ pavyzdį buvo sukurtos kepuraitės ir uniformos moterims, paruoštos taisyklės moterų sekcijoms prie šaulių vienetų steigti.

„Mergaitės lietuvis stoji į Šaulių sąjungą: „mes <...> tvirta valia ir visa siela pažadame ginti, ligi būsim gyvos, Tėvynės Lietuvos nepriklausomybę, susirišti su kitais šauliais broliškais ryšiais, pildyti Sąjungos įstatus, instrukcijas ir be priekaištavimo klausyti savo vado ir valdybos įsakymų.“

Utenos III štabas

Sąjungos būriuose atsirado skyriai: visuomeninės veiklos, sporto, sanitarijos, tiekimo-mitybos, lėšų-propagandos. 1927 m. prasidėjo gyvesnis moterų judėjimas ir moterų šaulių skaičius ėmė sparčiai didėti.

„Živilė“ ir „Saja“ – organizacijos, palankios šaulėms veikti

Moterų šaulių Centro vadovėms daug padėjo studentų šaulių korporacija „Živilė“ ir mišriosios korporacijos „Saja“ šaulės. Jos aktyviai veikė rengdamos šaulišką ideologiją kursams, turėjo savo sporto sekciją. „Živilės“ tikslas buvo „auklėti pavyzdinę akademišką, motiną ir moterį šaulę“. Jos ruošė šaulių išskylas, leido sienlaikraštį, organizavo rankdarbių užsiėmimus, lankė kalinius, nepasiturinčioms šeimoms rengė Kalėdines eglutes ir Vėlykų šventes, dalyvavo karinio parengimo užsiėmimuose. 1938 m. drauge su „Sajos“ narėmis organizavo studentėms pirmuosius sanitarijos kursus.

„Saja“ veikė dvejomis kryptimis – karine ir kultūrine. Ypatingą dėmesį skyrė karinio pasiruošimo programai – mokymams, užsiėmimams, organizavo moterims pirmuosius karinio parengimo kursus, šaudymo iš pistoletų ir mažojo kalibro šautuvų pratybas. 1937 m. rudenį „Sajos“ merginos susibūrė į atskirą skyrių, kuris sėkmingai vykdė ideologinį ir lietuviškų tradicijų atgaivinimo darbą. 1938 m. skyriaus merginos sėkmingai pasirodė Lietuvos tautinėje olimpiadoje. Tais pačiais metais organizavo priešcheminės apsaugos kursus ir su šia programa lankėsi provincijos šaulių daliniuose.

Kaip matome, to meto moterys nebuvo stoti greta vyrų ir prireikus gin-

klu ginti Tėvynę. Visai nesvarbu, ar tai mergina iš kaimo, ar išsilavinusi moteris, o gal tiesiog jauna moksleivė – ryžtas ir noras skleisti meilę Lietuvai – svarbiausia priežastis, vienijusi moteris, nenorėjusias likti nuošaly sprendžiant svarbius klausimus, ugdant tautą ne tik kariškai, bet ir dvasiškai.

Moterys Šaulių sąjungoje dabar

Kultūrinis, patriotinis aspektai moterų veikloje vis dar tokie pat svarbūs: jos dirba su jaunaisiais šauliais, ugdo jų patriotiškumo ir pilietiškumo jauseną, dalyvauja įvairiuose mokymuose ir kursuose, sporto varžybose, socialinėje veikloje, organizuoja ir prisideda prie įvairių švenčių rengimo, jų viešosios tvarkos užtikrinimo. Tačiau ne vien tai rodo jų tvirtą poziciją tėvynės atžvilgiu, labai svarbu, jog moterys nebijo iššūkių. Jos aktyviai dalyvauja karinio parengimo kursuose, mokymuose, šaudymo pratybose. Galima daryti prielaidą, kad būtent karinis parengimas ir yra tas traukos objektas, kuris ryžtingą ir savimi pasitikinčią, norinčią tobulėti ir savo šaliai tarnauti moterį vilioja stoti į sukarintas organizacijas ir įrodyti savo vertę.

Patriotės portretas

Patriotės myli, gerbia ir yra pasiryžusios netgi ginklu ginti savo tėvynę. Kai nebetelpi savyje, ieškai įvairių saviraiškos būdų. Vienas jų – priklausymas Lietuvos šaulių sąjungai. Mieli skaitytojai, kviečiu nusipiešti moters patriotės portretą, o kaip pirmąjį eskizą ir pirmuosius potepius Jums prieš akis pateikiu kelių moterų šaulių mintis apie patriotizmą, moteris sukarintose organizacijose.

Agnė Kučkovaitė

Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės 201-osios kuopos šaulė

Prisijungti prie šauliškos šeimos mane paskatino šaulių ideologija bei senos istorinės ištakos. Šaulių sąjunga – organizacija, kurioje žmogus vi-

sapusiškai gali tobulėti, jeigu tik pats to nori, o jos narius vienija meilė savo šaliai – Lietuvai. Nuo 2015 m., kai įstojau į Sąjungą, dirbu su jaunimu, skatinu jaunųjų šaulių patriotiškumą, ugdu jų pilietiškumą. Stengiuosi visus norinčius supažindinti su LŠS uždaviniais, misija ir vizija. Būna labai malonu, kai jaučiu nuoširdų palaikymą iš aplinkinių – tiek vyrų, tiek moterų, kurie žavisi mano veikla Šaulių sąjungoje. Jų nuomone, toks mano pavyzdys yra sektinas ir įkvepiantis. Tai skatina mane nuolat tobulėti, siekti vis naujų tikslų.

„Moteris patriotė – šio amžiaus moters idealas!“

Karyba susidomėjau dar vaikystėje, turbūt dėl to, kad mano senelis ir tėtis yra tarnavę. Žaviuosi karine ginkluote, karo menu. Šiuo metu papildomai mokausi vadų kursuose, kurių metu laviname savo įgūdžius, kuriuos galėtume panaudoti Tėvynės gynimo atveju. Galbūt tai yra savotiška šeimos tradicija – atlikti savo pareigą ir tarnauti Tėvynei.

Yra manančių, jog merginoms karinėse struktūrose ne vieta. Tačiau mano nuomonė ir asmeninė patirtis paneigia nusistovėjusias nuostatas, jog merginoms geriausia rūpintis tik buitimi ir namais – „moteriškais“ dalykais. Nesvarbu, kokio amžiaus būtų moteris, mergina ar mergaitė, jei ji priklauso karinei ar sukarintai organizacijai – jos nepastebėti neįmanoma! Tokia moteris yra stipri asmenybė, ji geba būti švelni ir tolerantiška, pasitikinti savimi, charizmatiška ir žavi. Moteris patriotė nusimano apie karinę, bet civiliniame gyvenime gali būti puiki kulinarė ar mylinti mama, pratybų lauke ji vadovauja vyrams, bet civiliniame gyvenime išlieka trapi, visada pasitempusi dama. Tokia moderni dama yra Lietuvos patriotė, gebanti derinti visas sritis: sukurti tvarią šeimą, išauginti puikius, savo šalį mylinčius vaikus, siekti karjeros ir džiaugtis gyvenimu, kuriame nėra vietos pilkoms gyvenimo spalvoms.

Moteris patriotė – šio amžiaus moters idealas!

Vytenė Dagytė

Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės Kauno 204-osios kuopos jaunoji šaulė

Kitaip nei daugumą merginų, mane visada žavėjo ne moteriška, o karinė veikla. Iš Šaulių sąjungos gavau labai daug – įstojus čia išaugo patriotiškumo jausmas, supratau, jog būtent tie žmonės, kurie tiki rytojumi, nori ir bando kažką daryti savo tėvynės labui, prisideda prie geresnės, saugesnės šalies kūrimo, yra Lietuvos ateitis. Uniforma su vėliava ant peties verčia galvą pakelti aukščiau, nes jautiesi darydamas kažką gero, kas vėliau padės ne tik tau, bet ir tavo šaliai. Šiandien Šaulių sąjungai galiu duoti tik savo norą ir pastangas tobulėti, mokytis ir gerbti šaulio vardą, garsinti pačią Šaulių sąjungą bei pažadą, jog prirėkus bet kada būsiu pasiruošusi ginti ir saugoti savo valstybę ir jos gyventojus, teritoriją, valstybingumą ir nepriklausomybę.

„Moteris patriotė – tai žavi, stipri ir įkvepianti asmenybė, turinti tvirtus tikslus ir jų siekianti...“

Gana dažnai aplinkiniai į moteris kariniuomenėje ar panašioje veikloje žiūri skeptiškai. Manau, tai senas požiūris, jog moteris turi auginti, prižiūrėti vaikus ir rankose laikyti samtį, bet tikrai ne ginklą. Dažniausiai atsakau, jog nereikėtų nuvertinti moterų, nes jos neretai būna kur kas stipresnės

nei atrodo ir tam tikrose situacijose pasirodo net geriau už vyrus. Žinoma, reikia įvertinti savo jėgas ir nepulti stačia galva ten, kur veda tik smalsumas. Tačiau niekur nėra parašyta, kad moterims to daryti negalima, jei žmogus jaučia norą, tiki tuo, ką daro, ir – svarbiausia – sugeba tai daryti, jis bus geriausias bet kokios srities specialistas ir visai nesvarbu, kokia jo lytis.

Pagalvojus apie moterį patriotę, kažkodėl prieš akis iškyla Lietuvos vėliava. Visai nesvarbu, ar vyras, ar moteris gins Lietuvą – svarbiausia, kad tokių, tvirtas vertybes turinčių, patriotiškų žmonių būtų kuo daugiau, nes mes patys kuriame savo valstybės gerovę. Moteris patriotė – tai žavi, stipri ir įkvepianti asmenybė, turinti tvirtus tikslus ir jų siekianti, ji puošia uniformą ir pastaroji puošia ją, ji kuria geresnę ateitį ne tik sau, savo šeimai, bet ir kiekvienam gimtosios šalies žmogui.

Jolita Mockaitienė

LDK Kęstučio šaulių 7-osios rinktinės Jurbarko Petro Paulaičio 702-osios kuopos šaulė

Esu pedagogė ir dirbu su jaunimu. Į Šaulių sąjungą įstojau 2004 m., nuo to laiko vadovauju jaunųjų šaulių būreliui. Sudarau jaunimui galimybę pažinti šaulišką veiklą, dalyvauti ir atskleisti save įvairaus pobūdžio veiklose. Taip pat jaunimas turi didesnę galimybę susipažinti su karinėmis profesijomis.

„Sugebėti išgyventi, apsaugoti save ir vaikus, suteikti pagalbą turėtų mokėti kiekvienas suaugęs žmogus, nepriklausomai nuo jo lyties.

Šaulių sąjungoje visada sulaukdavau pagalbos ir palaikymo. Su priešišku požiūriu į moteris kariuomenėje kažkaip neteko susidurti. Manau, kad svarbiausia yra teisingas darbų ir atsakomybių pasiskirstymas. Kiekvienas renkasi pats, ką nori veikti gyvenime,

bet sugebėti išgyventi, apsaugoti save ir vaikus, suteikti pagalbą turėtų mokėti kiekvienas suaugęs žmogus, nepriklausomai nuo jo lyties.

Dažnai patys nepajuntame, kiek daug nuveikiame Tėvynės labui. Kartais atrodo, kad moterys patriotiškesnės už vyrus. Patriotiškumas – ne vien krašto gynyba su ginklu rankose. Tai įvairūs, nuoširdžiai atlikti, maži darbai.

Jolita Vilimaitienė

LDK Kęstučio šaulių 7-osios rinktinės Tauragės Juozo Kasperavičiaus 702-osios kuopos šaulė

J. Vilimaitienė su tėčiu

Manau, kad pareiga tėvynei yra genuose. Tai turbūt priklauso nuo šeimos, auklėjimo joje. Mano senelis partizanų ryšininkas, tėtis – kariuomenės kūrėjas. Mes visi trys buvome savanoriai. Dabar visi esame šauliai, taip pat ir mano vyresnioji dukra. Dabar jau keturios kartos. Atrodo, kitaip ir būti negali. Gal tai gyvenimo būdas?.. Nesu labai aktyvi šaulė, toks gyvenimo tempas, kad kartais nebesuspėji. Stengiuosi dalyvauti visuose renginiuose, minėjimuose, susirinkimuose. Gyvename nedideliame mieste, todėl dažnai susitinkame vis tie patys žmonės, kartais net pajuokaujame, skirtingos organizacijos, o veidai tie patys. Tai tik įrodo, kad šauliai yra visuomeniški, aktyvūs savo šalies patriotai. Taip mes užsitarnaujame pagarbą ne tik sau, bet ir Šaulių sąjungai.

Uniformą užsivilkau būdama 19 metų. Labai tuo didžiavausi. Pamenu, kai pirmą kartą išvažiavau į mokymus, teko išlaikyti savotišką vyrų pasitikėjimo testą. Brendam per upelį, o jie man varlę. Paimu gyvį į rankas, tie stebisi: „tai tu varlių nebijai?“ Po to

kažkas vorą mesteli, o aš ir šitą paimu, tie vėl: „tai ir vorų nebijai?“ Tuo turbūt viskas ir baigėsi. Moteris turi daugiau ryžto ir užsispyrimo siekti savo tikslo. Reikia apkasus kasti – kasam, reikia automata išardyti – ardom ir pan. Niekada nesiekiau įrodyti, kad esu lygiavertė, esu tokia, kokia esu. Neturiu tiek jėgos, kiek vyras ir jei reikia pagalbos, paprašau. Manau, kiekviena moteris pati užsitarnauja kolegų pagarbą. Moteris, priklausanti sukarintai organizacijai, pirmiausia, turi būti ryžtinga ir tvirta savo dvasia.

„Partizanės, ryšininkės – moterys, kurios sunkiu metu rizikavo savo gyvybe dėl kitų, nepabūgo NKVD kankinimų. Čia tikras patriotiškumas. Dabar laikai kiti, bet jos mums pavyzdys.

Moteris patriotė – tai pavyzdys savo šeimai, vaikams, kaimynams, bendradarbiams. Moteris visada bus dukra, mama, žmona. Tokia mama niekada neverks, kad vaikui reikia eiti į kariuomenę, nebent nubrauks pasididžiavimo ašarą, kai jos vaikas prisieks tėvynei. Patriotė niekada nesakys, kad reikia emigruoti, kad čia, Lietuvoje, nėra, ką veikti. Ji skatins laikytis savo tautos papročių, didžiutis tėvyne. Partizanės, ryšininkės – moterys, kurios sunkiu metu rizikavo savo gyvybe dėl kitų, nepabūgo NKVD kankinimų. Čia tikras patriotiškumas. Dabar laikai kiti, bet jos mums pavyzdys.

„Moteris patriotė – tai pavyzdys savo šeimai, vaikams, kaimynams, bendradarbiams.

Dviejų greičių Lietuva?

Valdas Kilpys | Nuotraukos Valdo Kilpio

Bandykime drauge pažvelgti į „dviejų Lietuvos“ problemą įvairiais pjūviais: per istoriją, ūkį, ekonomiką ir asmenines patirtis. Lietuvos šaulių sąjunga yra viena iš nedaugelio organizacijų, kuri drąsiai gali sakyti – mes mažiname atskirtį tarp „skirtingų Lietuvos“, nes esame visur: nuo Vilniaus iki Seidos, nuo Klaipėdos iki Pušaloto.

Galgi mūsų organizacija yra puikus „pilotinis“ projektas siekiant Lietuvos, kurioje nesvarbu, kur gyventum, vis vien rasi gerą mokyklą, orų atlygį už darbą ir žmones, kurie nesusireikšmina tik dėl to, kad gyvena didmiestyje?

Istorija

1990 m. valstybingumą atkūrusi Lietuva juda pirmyn keturmyliais žingsniais. Tiek viešojoje erdvėje, tiek asmeniniuose pokalbiuose dažnai klausama: o kažin kada geriau buvo gyventi – „prie Smetonos“ ar dabar? Ir kuomet buvome labiau susikoncentravę valstybės kūrimui?

Anuomet? Šiandien? Galgi ta valsybė dabarties laikmečiu apskritai nebeturi prasmės?

Pradėkime nuo socialinių dalykų. Pirmojoje Lietuvos Respublikoje vyravo agrarinė visuomenė, kurios daugumą sudarė žemdirbiai. Per porą dešimtmečių anuometinė Lietuva tapo modernia valstybe su savo valdininkija, banko tarnautojais ir kitais piliečiais, kurie dar buvo vadinami „galvos žmonėmis“ (šį terminą teko matyti oficialiuose anuometiniuose bankiniuose dokumentuose). Susiformavo valstybės elitas.

Dingojasi, kad antroji respublika nors ir juda itin spėriai, tačiau permainos nėra tokios radikalias. Klasinė santvarka liko maždaug tokia pat kaip sovietmečiu, išskyrus verslo žmonių iškilimą. Kai du iš trijų valstybės žmonių nekalba jokia kita kalba nei rusų, konstatuoti pilnavertį valstybės elito atsiradimą kol kas sunku.

Kalbant apie ekonomiką vėlgi tenka konstatuoti anuometinės Lietuvos padarytą pažangą kaip didesnę. Jeigu pažiūrėtume į pirmo nepriklausomybės dešimtmečio užsienio prekybos statistiką, Lietuva eksportuodavo tik neperdirbtas žaliavas. Net kiaulių paskersti nemokėjome.

Per kelioliką metų pereita iš žaliavų į gatavos maisto pramonės produkcijos eksporto „lygą“. Tai kokybinis šuolis, kurio kol kas nematyti kalbant apie dabarties Lietuvą. Lieka tikėtis, kad sparčiai dygstantys inovacijų parkai, sparčiausias pasaulyje plačiajuostis internetas yra ateities sėkmės garantija.

ES pinigai ir Vilnius

Džiugu, kad valstybė turi puikią galimybę pasinaudoti ES parama. Per įvairias programas gaunami milijonai eurų leidžia sutvarkyti Lietuvos miestus ir miestelius, atnaujinti gamybinius pajėgumus ir tiesiog gražinti mūsų valstybę. Pinigų srutai turėtų nekisti iki 2020-ųjų metų. Atrodo, kad vėliau laukia nemėgiamos permainos, kurios šio straipsnio kontekste labai iškalbingos.

Gerėjanti ekonominė padėtis išryškino itin didelius skirtumus tarp Vilniaus regiono ir likusios Lietuvos. Kalbant paprasčiau, jei skaičiuotume bendrai, tai vystydamiesi tokiais tempais 2020 m. pasieksime daugiau nei 75 procentus vidutinio europinio bendrojo vidaus produkto (BVP) vienam šalies gyventojui. Naujiena džiugi, tačiau tai reiškia, kad iš numatytyjų milijonų eurų gausime tik 60 procentų, nes... per daug turtingi tapome. ES tokiems pinigų srautus riboja.

Būtent dėl to planuojama Lietuvą formaliai suskirstyti į dvi dalis: sostinės regioną (Vilniaus apskrities savivaldybės) ir likusią dalį. Taip trūkstanti parama būtų skirta ne tokioms turtingoms savivaldybėms, kuriose iki 75 procentų europinio BVP dar, oi, kaip toli.

Saliamoniškas sprendimas, kurį dera palaikyti, tačiau mums svarbi kita detalė: bent kol kas ekonominis skirtumas tarp sostinės ir likusios Lietuvos yra milžiniškas. Tai tarsi dvi Lietuvos, kurių gyventojai dažnai neranda bendros kalbos, nes kie-

kvienas sostinėje apsilankęs provincialas jaučiasi it būtų ne Lietuvoje, bet kažkur kitur. Kainų, mentaliteto, tvarkos ir kiti skirtumai – milžiniški.

Didmiestis ir kaimas: pranašumas ar panašumas?

Kai jaunųjų šaulių stovyklose susirenka vaikai iš įvairių šalies regionų, prasideda gyvenimo vadybos koncepcijų konkurencija. Šių eilučių autoriui ne kartą teko girdėti neviešo skirstymosi į „kaimiečius“ ir vilenskus bei kavianskus obalsius. Ačiūdie, jie neperauga į rimtesnius nesutarimus, tačiau simptomų apie „skirtingas Lietuvos“ daugiau nei pakankamai.

Pradėkime nuo psichologinių dalykų. Jei gyveni pranašumo ir išdidumo kupiname didmiestyje, vadinasi esi savaime vertingesnis nei gyvenantis provincijoje. Buvimas galios centre tarsi suteikia tau teisę vertinti kitus pagal tavo gyvenamoje vietoje nusistovėjusias vertybes. Jos dažniausiai nebūna pačios geriausios – lipimas per galvas vardan karjeros, įtakos, pinigų, savo nuomonės neturėjimas vardan to paties ir, savaime suprantama, savęs pervertinimas. Liekantys provincijoje lieka... niekur.

Įsivaizdavimas, kas šiuo metu yra „ant bangos“ būdingas pirmiausiai didmiesčių gyventojams. Jie mano,

kad „kaimiečiai“ gyvendami kažkur provincijoje, toliau nuo galios ir „blizgaus gyvenimo“ gamybos virtuvių apskritai nieko nesupranta. Nes jie tiesiog atsilikę. Tokia karma, dabar sakoma...

Bet grįžkime prie tikrų dalykų, o ne dirbtinio pasipūtimo. Siekiant patvirtinti savą gyvenimo būdą pyktis ir niekinti nebūtina (ypač turint akivaizdžią galios persvarą). Blaivaus proto žmogus žino, kad tai desperacijos ir kultūros trūkumo bruožas. Tas, kas silpnas ir kompleksuotas – niekina kitus. Kas stiprus ir turi savigarbą – gerbia.

Būtent todėl kiekviename didmiestyje gyvenančiam šauliui verta pamąstyti: ar tikrai didesnė galia, ypač kai varžomasi su silpnesniu varžovu, suteikia pridėtinę vertę savaiminiam pranašumui? Ar visgi tai silpnumo išraiška?

„Runkeliai“ ir „ne daržovės“

Daugelis prisimena vieno iš didesnių politinių skandalų metu iškilusią alegoriją tarp „runkelių“ ir „ne visai daržovių“, suprask, aukštesnio išsilavinimo ir kultūros žmonių. Ši priešprieša niekur nedingo ir dabar.

Artėjant svarbių valstybei sprendimų metui vis dažniau galima girdė-

ti nuomonių, kad didžioji dauguma nelabai supranta, ką iš tiesų reikia daryti. Tarsi „runkeliams“ reikėtų apriboti galimybę dalyvauti valstybės valdyme. Būtent dėl to pastaruoju metu visu aštrumu vis iškyla referendumų klausimas, kuris, beje, iš tiesų yra valstybės saugumo lygio reikalas.

Nesigilinant į detales aiškiai stebima skirtis tarp „Lietuvos liaudies“ arba „paprastų žmonių“ ir „elito“, išsilavinusios inteligentijos ar pan. didėjimas. Gaila, tačiau ši skirtis ir toliau augs ir aštrės, o kokia išeitis iš šitos situacijos – nėra visai aišku. Drąsi prielaida: o gal Šaulių sąjunga galėtų nuveikti savo pozityvų darbą šioje srityje? Juk tėvynės gynyba yra ta sritis, kur išsilavinimo, etiketo ar išorinio pasipūtimo dalykai praranda bet kokią reikšmę.

Tai, kad viešąją erdvę stebintys ekspertai nemato realaus pavojaus įtampos tarp „paprastų žmonių“ ir, pavadinkime, elito, pirmiausiai, yra sąlygota to, kad viešojoje erdvėje transliuoja pozityvias žinias ir yra priklausoma nuo tų pačių elito atstovų. Tačiau pakanka nuvykti į kaimą ir sutikti ten likusius brandaus amžiaus gyventojus – iš karto tampa aišku, kad ten nuotaikos yra diametraliai kitokios.

Šaulių sąjunga turi savo žmonių beveik visose šalies vietose. Jie aktyvūs ir dažniausiai labiau išsilavinę nei supantys vietos piliečiai. It pirmosios nepriklausomos respublikos

metais vėl tenka galvoti apie provincijos „suvalstybinimą“, išplėsimą iš tokios pačių mūsų sukurto klampios pilkybės gniaužtų.

Asmeninė sėkmė

Būtų sunku suvokti, jei kas nors sąmoningai ir savo noru atsisakytų turtų siekimo, populiarumo, galios bei įtakos ir panašių dalykų. Nors sakoma, kad prastas tas kareivis, kuris nenori būti generolu, tačiau egzistuoja ir kita šio dėsno pusė: ne kiekvienas generolas yra vertas šio laipsnio.

Sąmoningas apsisprendimas „nelipti per galvas“, o nugyventi prasmės pilną gyvenimą Lietuvos provincijoje yra, ko gero, gerokai vertesnis nei dar vieno biurokrato radinys. Ypač tada, kai mąstoma valstybiškai. Kaip anuomet elitas vyko į kaimą jo lietuvininti, taip ir dabar tai derėtų daryti, nes situacija bemaž tokia pati.

Nors sėkmės kultūra spėiai apima vis daugiau protų, tačiau dera nepamiršti, kad įmanomi ir kitokie prasmės suvokimo būdai. Pakanka, jeigu žmogus patenkintas tuo, ką daro, ir retkarčiais tuo dar ir pasidžiaugia.

Sėkmę galima matuoti įvairiais būdais. Saikingas pinigų kiekis sudaro daugelio sėkmės istorijų dalį, tačiau

tai nėra visa ko pagrindas. Įdomūs žmonės, pats darbo procesas gali teikti didesnę pasitenkinimą nei užmokestis. Juk jausmas, kad kažką nuveikei, kartu yra ir sėkmės jausmas.

Todėl nepaisant įtarių galios turėtojų žvilgsnių, mažųjų miestelių piliečių veikla ir užsiėmimai anaipatol nėra mažiau prasmingi. Visai nesvarbu, ar tai bus Kalvių šventė Mažeikiuose, ar „Eurovizijos“ atranka Vilniuje – abi šios šventės, žvelgiant valstybiškai, yra vienodai svarbios. Pirmoji gal net svarbesnė.

Ateities scenarijai

Grįžkime prie dviejų greičių Lietuvos. Kokia galima ateitis? Žiūrint formaliai scenarijai du: pirmuoju atveju skirtis tarp „kaimiečių“ ir miestiečių, „runkelių“ ir elito, išsilavinusių ir „tamsuolių“ toliau didės – tada ateis tas metas, kai visa tai virs į kokius nors neramumus. Antrasis atvejis optimistiškesnis: pagaliau valstybininkai įvertins tolygaus šalies vystymo svarbą ir gyvenimas Balbieriškyje niekuo nesiskirs nuo gyvenimo Vilniuje ar Kaune. Nes mokyklose dirbantys pedagogai deramai mokyti vaikus, nes gydytojai nebus sunkiau pasiekiami, nes verslas vertins galimybę atsiplėšti nuo miesto, nuo sostinės.

„Baltic Cup 2016“

svarbus žingsnis dinaminio šaudymo link

Valdas Kilpys | Nuotraukos Valdo Kilpio

Šaudymo varžybos „Baltic cup 2016“ šiemet vyko jau 89-tąjį kartą. Vienas iš šių varžybų atkūrėjų, Estijos komandos vadovas ats. mjr. Martas Puusepas pasakojo, kad tai senas tradicijas turinti Baltijos valstybių taurė. Estijos gynybinės lygos „Kaitseliit“ sumanytos varžybos pradėtos organizuoti dar 1927 metais. Nuo tada, išskyrus sovietmetį, varžybos kasmet vyksta vis kitoje šalyje. Tradiciškai varžosi Lietuvos, Latvijos, Estijos, Švedijos, Suomijos ir Danijos komandos. Šiemet švedai ir danai dėl svarbių priežasčių varžybose nedalyvavo. Įdomu, kad pagrindinis pereinamasis varžybų prizas yra dailus plėšrus paukštis, kuris mena varžybų atsiradimo laikus. Jis yra itin masyvus ir nė trupučio nepanašus į dabartinius konvejeriniu būdu gaminamus prizus. Estų komandos atstovai juokavo, kad kasmet skrendant į varžybas kyla problemų dėl jo gabaritų ir tenka nemažai sumokėti, kad prizas atsirastų reikiamoje vietoje.

Kas ir kaip

Birželio 4 dieną, Pakaunėje įsikūrusioje Viešojo saugumo tarnybos prie Vidaus reikalų ministerijos šaudykloje vykusios tarptautinės varžybos buvo įvairiapusės. Šaudyta iš karabino C75, pusiau automatinio šautuvo HK 308 A2 ir pistoleto Glock 17. Taip pat neįsiskaitiniam šaudymui, o akies miklumui patikrinti, buvo išbandyti tradiciniai lankai.

Svarbu, kad tai buvo pirmosios varžybos, kurios vyko pagal IPSC (Tarptautinės praktinio šaudymo konfederacijos) taisykles. Pagal jas varžybų dalyvis pri-

valo ne tik judėti, bet ir pataikyti greitai bei tiksliai, nes išvedant koeficientą (taškus) pataikymų ir laiko santykis yra vienodai svarbus. Kaip sakė vienas iš saugos instruktorių, šaulys Sergejus Bykovas, šios varžybos maksimaliai priartina prie gyvenimiškų ginklo naudojimo situacijų. Pasak jo, statinis šaudymas su realybe nelabai ką turi bendro ir veikiau traktuotinas tik kaip sportas, bet ne realus pasirengimas naudoti ginklą, iškilus pavojui.

Varžybų dalyviai turėjo pistoletu pro nedidelį langelį pataikyti į specialios formos taikinius ir nekludyti „saviškio“.

Taip pat buvo naudojami ir metaliniai pastatomi taikiniai, kurie po pataikymo nugriūdavo. Šaudant HK 308 A2 reikėjo greitai judant „naikinti“ už padangų rietuvių „pasislėpusius“ taikinius, galutinį šūvį darant į tolimoje pakabintą metalo plokštę. Šaudymas karabinu C75 nebuvo toks smarkus, tačiau šiuo atveju reikėjo sklandaus komandinio darbo ir taktinių sprendimų. Keturi ginklai nebuvo vienodos kokybės ir komandos nariai po bandomųjų šūvių patys turėjo išsirinkti jiems labiausiai „pilipusį“ ginklą, o paskui paeiliui juo šaudyti į už 100 m nutolusius taikinius skaičiuojant sugaištą laiką.

Rezultatai ir rėmėjai

Šį kartą pereinamasis prizas grįžo ten, kur „gimė“ – į Estiją. Antroji vieta atiteko Suomijos rezervistų komandai, o trečioje vietoje liko Lietuvos šaulių sąjungos vyrai. Asmeninėje įskaitoje taikliausio šaulio vardas atiteko suomiui Teemu Potkonen, antroji vieta – estui Lauri Abel, trečioji – lietuviui Audriui Gražuliui.

Po varžybų dalyviai buvo apdovanoti Kauno įgulos karininkų ramovės Vytauto menėje. Puikiai nusiteikę šauliai apžiūrėjo istorinį pastatą, susipažino su kitomis menėmis.

Dera paminėti, kad prie organizuojamų varžybų prisidėjo Giraitės ginkluotės gamykla, kuri šaudymą parėmė amunicija, taip pat padėjo įmonė „Armijai ir civiliams“ ir viešbutis „Daniela“. Uždarymo ceremonijos metu buvo įteikti apdovanojimai komandoms, geriausia šauliui, apsiėista padėkomis. Varžybų Lietuvoje iniciatoriui Alfonso Smetonos 5-tosios šaulių rinktinės vadui ats. plk. lt. Vladiui Petkevičiui buvo suteiktas Suomijos rezervistų Helsinkio srities garbės nario apdovanojimas.

Kitais metais Estijoje vyks 90-osios varžybos.

„Liepsnojantis kalavijas“ mokė kovoti, ginti ir bendrauti

Lukas Pileckas | Nuotrauka Sigitos Bietkytės

Gegužės 20 d. baigėsi didžiausios šiais metais Baltijos regione tarptautinės Specialiųjų operacijų pajėgų pratybos „Liepsnojantis kalavijas“. Tris savaites Lietuvos kariuomenės Specialiųjų operacijų pajėgų kariai kartu su sąjungininkais treniravosi kovoti hibridinio ir konvencinio karo sąlygomis. Į pratybų teritoriją pateko ir Jurbarkas, kartu su kariais jose dalyvavo šauliai.

Lietuvos kariuomenės Specialiųjų operacijų pajėgų mokymuose treniravosi Lietuvos, Danijos, Gruzijos, Jungtinių Amerikos Valstijų, Jungtinės Karalystės, Latvijos, Lenkijos, Norvegijos, Švedijos ir Ukrainos specialiųjų operacijų pajėgų kariai. Karo etape Jurbarko dalyvavo LDK Kęstučio 7-osios šaulių rinktinės skyrius „Juodas vilkas“ bei Jurbarko Petro Paulaičio pirmosios kuopos šauliai.

Pratybos vyko pagal kolektyvinės gynybos scenarijų, parengtą įvertinus geopolitinius pokyčius regione. Veiksmus derino sausumos, oro ir jūrų Specialiųjų operacijų taktinės grupės ir komandos, siekdamos svarbiausio tikslo – sunaikinti priešo pajėgų ypatinguosius taikinius. Specialiųjų operacijų taktinėms grupėms vadovavo Specialiųjų operacijų komponento vadovybė.

Jurbarko ir aplinkiniuose rajonuose pratybos vyko pagal panašų scenarijų – priešiškos pajėgos bandė įsitvirtinti mieste, kontroliuoti teritoriją ir į savo pusę palenkti gyventojus. Specialiosios pajėgos kartu su kitais daliniais, tarnybomis ir šauliais turėjo sunaikinti „okupantus“.

Lietuvos ir kitų šalių specialiųjų operacijų pajėgų kariai dalijosi žiniomis, treniravosi vykdyti specialiąją žvalgybą, šturmo veiksmus, kaip išlaisvinti įkaitus, neutralizuoti priešiško pajėgų įtakos agentus, vadovavimo ir valdymo centrus, priešišką propagandą ir kitus svarbius priešo objektus.

Pagal pratybų legendą, viename iš pastatų įsikūrė okupacinių pajėgų štabas, kuris koordinavo kitų teritoriją užėmusių pajėgų veiksmus. „Juodo vilko“ šauliai taip pat buvo priskirti šioms pajėgoms ir gavo užduotį saugoti pastatą iš išorės. „Buvo vertinga patirtis įsiliesti į rutininius veiksmus. Atrodytų, kad sunkiausia turėtų būti mūšis ar kiti greiti veiksmai. Tačiau sunkiausia yra ilgalaikiai veiksmai, kai reikia teisingai paskirstyti žmones, pasverti jėgas, kad išliktų ir budrumas, ir galimybė atlikti kitas užduotis“, – sakė „Juodo vilko“ skyriaus vadas Edgaras Gabšėvičius. Šauliai atliko ne tik rutininius apsaugos darbus, pratybos buvo puiki proga pasitikrinti, kaip organizacijos procedūros ir veiksmai dera su kariuomenės veiksmis.

„Siekiamo, kad viskas derėtų su kariuomene, nes tuomet dirbant kartu viskas vyksta sklandžiai. Kilus kariniam konfliktui turime susikalbėti su kariais, o jie su mumis. Tam reikia suprasti vieniems kitus, žinoti, kaip mąstome, kaip darome tam tikrus dalykus“, – pasakojo E. Gabšėvičius.

Vertinga patirtimi šauliams tapo Specialiųjų pajėgų ataka. „Juodi vilkai“ buvo pirmieji, atsakė į puolančiųjų pajėgų šūvius, o vėliau galėjo stebėti

pastato ataką ir „raudonųjų“ štabo sunaikinimą. Pratybų kovos veiksmuose dalyvavo ir Petro Paulaičio pirmosios kuopos šauliai. „Vakare sulaukėme skambučio, kad reikia dviejų žmonių. Nuvykome į nurodytą vietą, kur mus pasitiko Specialiųjų operacijų pajėgų kariai. Jie papasakojo, ką reikės daryti, paaiškino apie naudojamus ginklus ir amuniciją bei veiksmų planą“, – pasakojo pratybų dalyvis Andrius Kožikis.

Šauliai turėjo prisidėti sunaikinant į priešo štabą skubėsiantį pastiprinimą. Prieš pat pagrindinėms karių pajėgoms puolant „raudonųjų“ štabą, šauliai kartu su kitais kariais pasiruošė pasalai – užminavo kelią, apžiūrėjo atsitraukimo vietas. „Prasidėjus pagrindinei atakai sulaukėme žinios, kad pajudėjo priešų pastiprinimas. Netrukus pamatėme visureigį ir transporterį. Visureigis važiavo pirmas, jį sustabdė mina. Transporteriui prireikė dviejų minų. Tuomet kariai atidengė ugnį, o mes mėtėme granatas. Po keleto minučių gavome signalą trauktis į mišką. Įspūdžiai buvo tikrai neįtikėtini, vien tik galimybė dalyvauti tokiose svarbiose pratybose yra tikrai labai smagi ir netikėta“, – sakė šaulys.

Pratybos vyko visoje Lietuvoje – Ignalinos, Jurbarko, Kauno, Kelmės, Klaipėdos, Kretingos, Mažeikių, Palangos, Raseinių, Šakių, Šiaulių, Šilutės, Švenčionių, Telšių, Vilniaus, Vilkaviškio miestuose ir apylinkėse, taip pat Latvijos teritorijoje. Lietuvos kariuomenės Specialiųjų operacijų pajėgos „Liepsnojantį kalaviją“ rengia kasmet nuo 2012-ųjų.

Jeigu reikės ginti tėvynę – grįšiu

Bendravo **Dovilė Rusteikienė** | Nuotraukos iš asmeninio **M. Lukšio** archyvo

Mindaugas Lukšys 2000-aisiais metais atliko privalomąją karo tarnybą, po metų įstojo į Lietuvos pasieniečių mokyklą ir tapo Valstybės sienos apsaugos tarnybos pareigūnu. Vėliau dirbo Pagėgių rinktinėje, Vilniaus oro uoste. 2009 m. Mindaugas Lukšys su šeima nusprendė išvykti į Vokietiją studijuoti, ten gyvena iki šiol. Užsienyje jo lietuviškumo ir patriotiškumo jausmas nė kiek nesumenko, prieš dvejus metus pašauktas į rezervistų kursą Lietuvoje, aktyviai jame dalyvavo ir galiausiai nusprendė, kad karines žinias nori gilinti toliau, taigi, kaip alternatyvą Vokietijoje pasirinko Vokietijos rezervistų sąjungą. Mindaugui Lukšui garbė dėvėti Lietuvos šaulio uniformą ir segėti Lietuvos vėliavą. Taip jis skleidžia šaulišką idėją, kultūrą ir demonstruoja savo tvirtą poziciją Lietuvos atžvilgiu: „Jeigu reikės ginti tėvynę – grįšiu.“

Atlikote privalomąją karo tarnybą, baigėte Pasieniečių mokyklą, studijavote teisę, o kokie Jūsų ryšiai su Lietuvos šaulių sąjunga?

Su Lietuvos šaulių sąjunga ryšiai užsimezgė 2014 metais. Įstojęs į Vokietijos rezervistų asociaciją kaip Lietuvos rezervistas, svečias, ieškojau teisėtos galimybės per mokymus dėvėti lietuvišką uniformą. Kreipiausi į Lietuvos krašto apsaugos ministeriją. Ministerijos teisininkai išaiškino, kad dėvėti Lietuvos kario uniformą atsargoje

neleidžia Lietuvos teisės aktai. Todėl Lietuvos šaulių sąjunga buvo pati geriausia alternatyva. Be to, Šaulių sąjunga yra ypatinga organizacija. Jos koncepcija ir uždaviniai orientuoti į vertybes. Vien tai, jog ji ugdo jaunųjų šaulių pilietiškumą, lavina jų socialinius įgūdžius, požiūrį ir atsakomybę į esminius dalykus, tokius kaip sąžiningumas, pareiga, moralė, rodo jos svarbą visuomenėje. Jaunųjų šaulių ugdymas, mano nuomone, tai siekis užauginti patrauklią, aktyvią ir sąmoningą piliečių kartą.

„Grižimas į Lietuvą grėsmės atveju man yra savaime suprantamas sprendimas. Nelabai įsivaizduoju, jog galėtų būti kitaip.“

Karo atveju esu visiškai tikras, jog Šaulių sąjunga būtų pati efektyviausia gynybinė organizacija. Be jos niekaip negalėčiau įsivaizduoti krašto gynybos. Priešui jos neįmanoma perprasti ir kontroliuoti. Šaulių lankstumas yra nepalyginamai didesnis nei reguliariųjų pajėgų. Pagrindinis šaulių „motoras“ yra motyvuoti jos nariai. Tokio užsidegimo ir pozicijos krašto gynybos atžvilgiu, kokį turi Lietuvos šauliai, tarp Vokietijos piliečių neteko pajusti. Tačiau norėčiau pastebėti, kad pavojaus atveju, ne kiekvienam šauliui šiandien yra aišku, kokius veiksmus jis turėtų atlikti, ypač trūksta aiškumo tiems šauliams, kurie gyvena ne Lietuvoje. Šiuo klausimu, manau, reikėtų geriau išstbulintos strategijos ir geresnės komunikacijos.

Su Vokietijos rezervistais 2016 m. gegužę. Grupė apdovanota už aktyvų dalyvavimą žygiuose

Kodėl kreipėtės į Vokietijos rezervistų sąjungą, juk buvo ir kitokių organizacijų, kuriose galėjote save realizuoti?

Taip, buvo ir kitokių organizacijų, ne karių. Tačiau Vokietijos rezervistų sąjunga buvo pati tinkamiausia man. 2014 m., kai grįžau į Miuncheną iš parengtojo rezervo karių mokymų Lietuvoje, pradėjau galvoti, ką dar galiu padaryti dėl savo šalies. Kelias savaites intensyviai ieškojau informacijos internete apie organizacijas, kuriose toliau galėčiau tobulinti savo karybos įgūdžius. Tai nebuvo lengva užduotis. Iš esmės apie Vokietijos rezervistus negalvojau, nes buvau įsitikinęs, jog tapti jų nariu yra neįmanoma. Tačiau pasibeldęs į jų duris, buvau nustebintas, nes išgirdau, jog esu laukiamas prisijungti.

Su kokiais iššūkiais susidūrėte Vokietijos rezervistų sąjungoje? Kas buvo sunkiausia?

Pati sunkiausia buvo pradžia, integracija į jų sąjungą. Esu tikras, jog kurį laiką buvau stebimas: kaip aš elgiuosi, kiek aktyvus esu. Pirmaisiais metais buvo ir tokių atvejų, kai į tam tikrus užsiėmimus negaludavau kvietimų.

Kodėl nusprendėte dėvėti Lietuvos šaulio uniformą, segėti Lietuvos vėliavą? Ar dėl to nekilo keblumų?

Pirmiausia, Lietuvos šaulių sąjungos nario uniformos dėvėjimas nėra taip griežtai apribotas kaip, pavyzdžiui, Lietuvos kario uniformos dėvėjimas. Lietuvos šaulių sąjunga netgi leidžia ją dėvėti ne Lietuvoje. Tai yra puiku. Jeigu būčiau negalėjęs dėvėti šaulio uniformos, nesu tikras, ar būčiau galėjęs kaip Lietuvos karys treniruotis Vokietijoje. Vis dėlto būtų buvę keista ir man, ir Vokietijos rezervistams, jeigu kariniuose užsiėmimuose dalyvaučiau be uniformos.

Ar šioje organizacijoje Jūs vienintelis kitatautis? Kaip į Jus žiūri kolegos?

Vokietijos rezervistų sąjungoje yra daugiau žmonių iš kitų šalių, tai labai atvira organizacija. Lietuvis kol kas esu vienintelis. Lietuvos krašto apsaugos ministerijai dar nėra žinoma panašių atvejų, kad Lietuvos rezervistas savarankiškai būtų įstojęs į kitos šalies karinę organizaciją ir segėtų Lietuvos vėliavą. Tai yra nauja patirtis. Su Vokietijos rezervistais palaikau labai draugiškus santykius, su kai kuriais iš jų tapome draugais.

Su JAV kariu per Vokietijos rezervistų sąjungos šaudymo pratybas Bavarijoje 2015 m.

Atėjus į bet kuriuos užsiėmimus, jie visada draugiškai elgiasi, nepraleidžia progos užduoti klausimų apie Lietuvą, jos saugumo padėtį. Be to, Vokietijoje nėra tokių organizacijų kaip Lietuvos šaulių sąjunga. Jiems čia net sunku suprasti, kad gali būti dar kažkoks tarpinis variantas tarp karių savanorių ir civilių. Čia dauguma panašių klubų ir draugijų yra komerciniai, labiau susiję su pramoginiu šaudymu. Taigi, dalinuosi žiniomis apie Lietuvą ir Šaulių sąjungą.

Kuo skiriasi privalomoji karo tarnyba ar rezervo mokymai Lietuvoje ir dabartinė Jūsų veikla Vokietijoje? Gal matote, kur Lietuva galėtų patobulėti?

Privalomoji karo tarnyba ar rezervo mokymai Lietuvoje buvo pagrįsti prievole. Nors manęs niekas niekada nėra kvietęs tarnauti, tai esu daręs tik savo noru. Tiek į privalomąją karo tarnybą, tiek į rezervistų mokymus atvykau pats.

„Šiuo metu gyvenu ne Lietuvoje ir nesijaučiu kitoks nei lietuviai Lietuvoje.“

Dabartinė veikla Vokietijoje yra savanoriška, pagrįsta laisvu pasirinkimu. Šalia civilinio gyvenimo, dalyvauju įvairiose pratybose, kurių metu tobulinu ne tik šaudymo ar taktinius įgūdžius, bet ir klausau įvairių seminarų, skirtų saugumo situacijai apžvelgti. Turbūt didžiausias ir labiausiai pastebimas skirtumas tarp Lietuvoje ir Vokietijoje organizuojamų pratybų yra materialinė bazė. Vokietijos rezervistų sąjungoje pratybų metu šaudmenų kiekis per šaudymo pratybas yra neskaičiuojamas. Jeigu vykstame į keliones, žygius Vokietijoje ar kitose šalyse, jos yra finansuojamos, mokėti nereikia ir už tuo metu lankomus muziejus.

Tačiau materialinė bazė – ne viskas. Nemažiau svarbi yra motyvacija. Šiuo aspektu lietuviai labai lenkia kolegas iš Vokietijos. Žinoma, mums yra ko pasimokyti iš vokiečių. Visų pirma, efektyvumo. Jeigu Vokietijos rezervistai organizuoja mokymus, jie siekia produktyvumo, nori išnaudoti kiekvieną minutę. Pastebėjimų ir kritikos galėčiau pateikti parengtojo rezervo mokymams Lietuvoje. Kai 2014 m. juose dalyvavau, buvo suburta apie 100 Lietuvos rezervistų, kurie per tris savaites turėjo atnaujinti karinius įgūdžius. Deja, mano manymu, tada jautėsi organizuotumo stoka, dėl kurios nebuvo visiškai efektyviai išnaudotas mokymams skirtas laikas.

Taktikos pratybos Miunchene, 2015 m.

Papasakokite, kas daro didžiausią įspūdį pratybose ar mokymuose Lietuvoje ir Vokietijoje?

Įspūdį Vokietijoje daro, kaip jau minėjau, pratybų ar mokymų materialinė bazė. Per šaudymo pratybas yra ne tik neskaičiuojami šoviniai, bet ir naudojami moderniausi ginklai. Iššaudžius dėtuve, galima vėl stoti į eilės galą ir laukti kito šaudymo. Taip gali tęstis visą dieną. Lietuvoje vertinu tai, jog mokymuose ir seminaruose kalbama apie įvykius čia ir dabar, apie tai, kas vyksta realiai. Pamenu įdomią paskaitą „Raudonojo meškiuko pėdsakais“, kurios klausiausi per rezervistų mokymus Lietuvoje, joje buvo kalbama apie propagandos poveikį, kas tuo metu buvo tikrai aktualu.

Esate sakęs: „Matyt, visi išvykę lietuviai tampa didesniais patriotais“. Kalbėjime atvirai, ne apie visus emigrantus galime ne pasakyti. Kaip manote, kodėl kartais prisibijoma parodyti savo patriotiškumą, netgi tautybę?

Pirmiausia, sąvoka emigrantas man nėra priimtina. Ji pastato sieną tarp Lietuvoje ir ne Lietuvoje gyvenančių lietuvių. Netgi Lietuvoje kuriamos specializuotos laidos lietuviams apie lietuvių gyvenimą užsienio šalyse „įspraudžiamos“ į šią sąvoką. Manau, kad tokios laidos, kaip ir pati sąvoka emigrantas, skirsto žmones į „juos“ ir „mes“. Betruksta, kad atsirastų dar viena televizijos laida, rodanti apie

Lietuvoje gyvenančius lietuvius ne Lietuvoje gyvenantiems lietuviams. Labai primena zoologijos sodą. Šiuo metu gyvenu ne Lietuvoje ir nesijaučiu kitoks nei lietuviai Lietuvoje.

Vokietijos rezervistai ir M. Lukšys Ramoniškis pasienio kontrolės punkte 2015 m.

Kodėl lietuviai kartais bijo parodyti savo patriotiškumą ar net tautybę? Mančiau, yra keletas priežasčių: Anglijoje – nesaugu, Vokietijoje būti lietuviu – papildomas engagement (iššūkis – angl.). Tai užtrunka, atsiranda nerimas, kad gali būti nepriimtas į kitos šalies bendruomenę. Galima išskirti dvi grupes. Pirmia, lietuviai, vengiantys kitiems lietuviams išsiduoti, jog yra tautiečiai (kalbu apie situacijas, kuomet gatvėje išgirdę lietuviškai kalbančius žmones, kiti apsimeta, esantys ne lietuviai). Antra, lietuviai, kurie kitos šalies gyventojų akivaizdoje nuslepia savo tautybę (pavyzdžiui, tėvai viešose ir neviešose vietose kalbasi su savo vaikais ne gimtąja kalba).

„Grįžimas į Lietuvą grėsmės atveju man yra savaime suprantamas sprendimas. Nelabai įsivaizduoju, jog galėtų būti kitaip.

Iš kur pas Jus toks stiprus patriotiškumo jausmas?

Šito jausmo negaliu paaiškinti. Jis yra labai stiprus. Ko gero, tam, kad jis atsirastų ir vis stiprėtų, įtakos turėjo močiutės, jos brolių ir seserų pasakojimai apie Lietuvos praeitį. Man visada patikdavo ir būdavo įdomu klausytis vyresniųjų pasakojimų, tikrų istorijų apie karo ir pokario laikotarpius. Manau, jog patriotiškumo jausmas visada buvo toks pat, tik dabar, gyvenant ne Lietuvoje, jis tapo stipresnis, nes atsidūriau kitoje kultūroje. Pakeitus savo buvimo vietą, kultūrinę terpę, atsiranda poreikis save identifikuoti. Gyvenant Lietuvoje, identifikacija nėra esminis klausimas, nes esi savoje aplinkoje.

Ar sugrįžtumėte, iškilus grėsmei, ginti savo Tėvynę?

Grįžimas į Lietuvą grėsmės atveju man yra savaime suprantamas sprendimas. Nelabai įsivaizduoju, jog galėtų būti kitaip. Save suprantu kaip lietuvi.

Šaudymo pratybose Bavarijoje su karininku Peter Müller, 2015 m.

DALYVAVO - 200 jaunųjų šaulių
(11 Latvijos, 9 Estijos atstovai)
VYKO RUNGČIŲ - 6
IŠGERTA VANDENS - 1200 buteliukų po 0,5 l
TRAUMOS - nebuvo
ŠYPSENOS - begalybė

XVIII-osios jaunųjų šaulių žaidynės

Valdas Kilpys | Nuotraukos Valdo Kilpio

Gegužės pabaigoje išlakuose pušynuose įsikūrusioje poilsio stovykloje, visai netoli Baltijos jūros, vyko jaunųjų šaulių sporto žaidynės. Šiemet, kaip ir kiekvienais metais, renginys pažymėtas „tarptautiškumo ženklu“: į žaidynes atvyko svečiai iš Estijos ir Latvijos giminingų organizacijų. Visos šaulių rinktinės į žaidynes dalyvauti atsiuntė po 20 geriausių jaunųjų šaulių, kurie varžėsi 6-iose rungtyse.

Žaidynių rungtys

Pirmąją dieną vyko orientavimosi, vasaros biatlono ir kliūčių ruožo rungtys, o antrąją dieną jaunieji šauliai varžėsi bandydami įveikti specialiąją vandens trasą, taip pat akį miklino šaudydami iš pneumatinio ir mažo kalibro šautuvų.

Ypač daug aistrų sukėlė kliūčių ruožas. Visa trasa buvo įrengta netoliese esančiame stadione, o jos įveikimas pareikalavo nemažai jėgų. Kaip minėjo kauniškių šaulių vadas ats. mjr.

Židrūnas Šadauskis, kurio vadovaujama rinktinė buvo atsakinga už trasos įrengimą, sėkmingam finišui nebūtinai reikėjo eiklų kojų ar didelių raumenų, svarbiausia buvo šaltas protas ir tinkamai pasirinkti greitį, kad neišvartytum medinių trinkų ar nenukristum nuo

judančio baslio. Tačiau bene daugiausiai pastangų pareikalavo komandinis darbas. Ant galvos užmauta dujokaukė su užklijuotais žiūrėjimo stiklais buvo patikima priemonė užtikrinti vieno iš dalyvių „aklumą“. Kitas komandos narys turėjo balsu koordinuoti vietą, kur „aklasis“ žengia koją, kad ši liktų ant medinių paaukštinių. Kiekvieną kartą jam palietus žemę buvo skiriami baudos taškai. Po šių išbandymų varžybų dalyviai turėjo mėtyti granatas, ridenti didžiulę padangą ir lįsti po tinklu.

Miške, visai netoli stovyklos, vyko orientavimosi varžybos. Rungties vadovas Pranas Mockus sakė, kad trasa nėra sudėtinga, tačiau gal dėl jaudulio, o gal dėl nepatyrimo buvo ir šiek tiek pasiklydusių jaunųjų šaulių, kurie vos ne vos spėjo į vakarienę.

Tęsinys iš 16 psl.

Komandų prisistatymų šėlsmas

Pavakaryje, po pirmųjų dviejų varžybų, netoliese esančioje salėje susirinko visi žaidynių dalyviai. Paskutinė tos dienos užduotis buvo kiek kitokio pobūdžio – kiekviena komanda turėjo savitai prisistatyti.

Dera pasakyti, kad nebuvo nė vienos jaunųjų šaulių komandos, kuri nebūtų pasiūliusi žiūrovams ko nors originalaus. Nuo žaidimų iki dainų, nuo improvizacijų iki šokių – tokia buvo meninių pasirodymų įvairovė.

Panevėžiečių šokis su prašmatniu priedainiu „oi, oi, oi“ sulaukė itin didelio populiarumo. Jaunieji šauliai iš Marijampolės atliko savo kūrybos dainą, o kauniškiai pademonstravo, kaip keičiasi jaunas žmogus, tapęs šauliu.

Svečiai iš Estijos pasirodė bene santūriausiai: jie papasakojo apie savo organizaciją be didelių „nukrypimų“. Tačiau salėje tvyrojo tokia atmosfera, kad praktiškai galima buvo nieko nedaryti ir vis vien sulaukti aplodismentų. Negailėta jų ir Estijos atstovams.

Dar viena kupina veiksmo diena

Šią dieną, ko gero, derėtų įvardyti šaudymų dieną, mat nuo pat ryto jaunieji šauliai rikiavosi prie autobusų ir vyko į Lietuvos didžiojo kunigaikščio Butigeidžio dragūnų bataliono šaudyklą bandyti savo tikslumą su mažo kalibro šautuvu. Susumavus rezultatus itin gerai pasirodė svečių iš Estijos komanda (antrą vietą iškovojo panevėžiečiai, o trečiais liko Plk. Prano Saladžiaus šaulių 9-osios rinktinės atstovai). Nemenkas būrys jaunųjų šaulių liko netoliese įrengtoje šaudykloje, kur buvo šaudoma pneumatiniiais ginklais.

Tačiau bene didžiausias sujudimas ir azarto pliūpsniai pasimatė visiems susirinkus ant jūros kranto, kur vyko specialioji rungtis, pareikalavusi iš dalyvių nemenkos ištvermės ir originalių sprendimų. Užduotis buvo įvairialypė, mat reikėjo nešti nemažai sveriančią guminę valtį krantu, paskui plaukti jūra ir finišuoti vėl nešant valtį ant pečių. Galbūt žiūrint iš šono užduotis neatrodė labai sudėtinga ir reikalaujanti didelių

fizinių pastangų, tačiau kiekvienas, kuris išbandė tai savo kailiu, paneigs šią klaidingą nuostatą. Beje, paskutiniai užduotį įvykdę LŠS štabo darbuotojai, įskaitant ir šių eilučių autorių, visi kaip vienas tvirtino, kad tiek plaukimas, tiek ropštimasis į valtį ar net jos nešimas reikalauja ir tam tikrų „taktinių sprendimų“ bei stiprios komandinės dvasios.

Estijos atstovams užduočiai pritrūko vieno komandos nario (turėjo startuoti 8 žmonės), todėl jaunasis šaulys Rokas Šarkus mielai pagelbėjo svečiams pasiekti tikrai neprastą galutinį rezultatą. Po visko kai kurie juokaudami klausė, ar jis nesiruošęs emigruoti pas kaimynus.

„Sportas visiems“

Tradiciškai susiklostė, kad žaidynių dalyviai turėjo galimybę ne tik aplankyti Palangą, bet ir sudalyvauti kaip tik ten kasmet, paskutinį gegužės savaitgalį, Lietuvos asociacijos „Sportas visiems“, kuriai priklauso ir Lietuvos šaulių sąjunga, rengiamame festivalyje.

Šiame festivalyje dalyvauja po kelis tūkstančius neprofesionalių sportininkų ir sporto mėgėjų. Festivalio programa pritaikyta kiekvienam pagal pomėgius ir fizinį pajėgumą: nuo ramnančios jogos, mankštos paplūdimyje,

gimnastikos pasirodymų, rankos lenkimo iki gatvės krepšinio, paplūdimio tinklinio ir kitų varžybų. Beje, dvi iš jų (šaudymą pneumatiniu šautuvu ir virvės traukimą) festivalyje tradiciškai organizuoja šauliai.

Visą dieną jaunieji šauliai smagiai praleido Palangoje, vakare aplankė netoli stovyklos esančius Antrojo pasaulinio karo laikais statytus įtvirtinimus, o visai sutemus jų laukė šventinė diskoteka, kur vėl netrūko ūpą keliančių šokių, juoko ir tiesiog smagaus buvimo drauge.

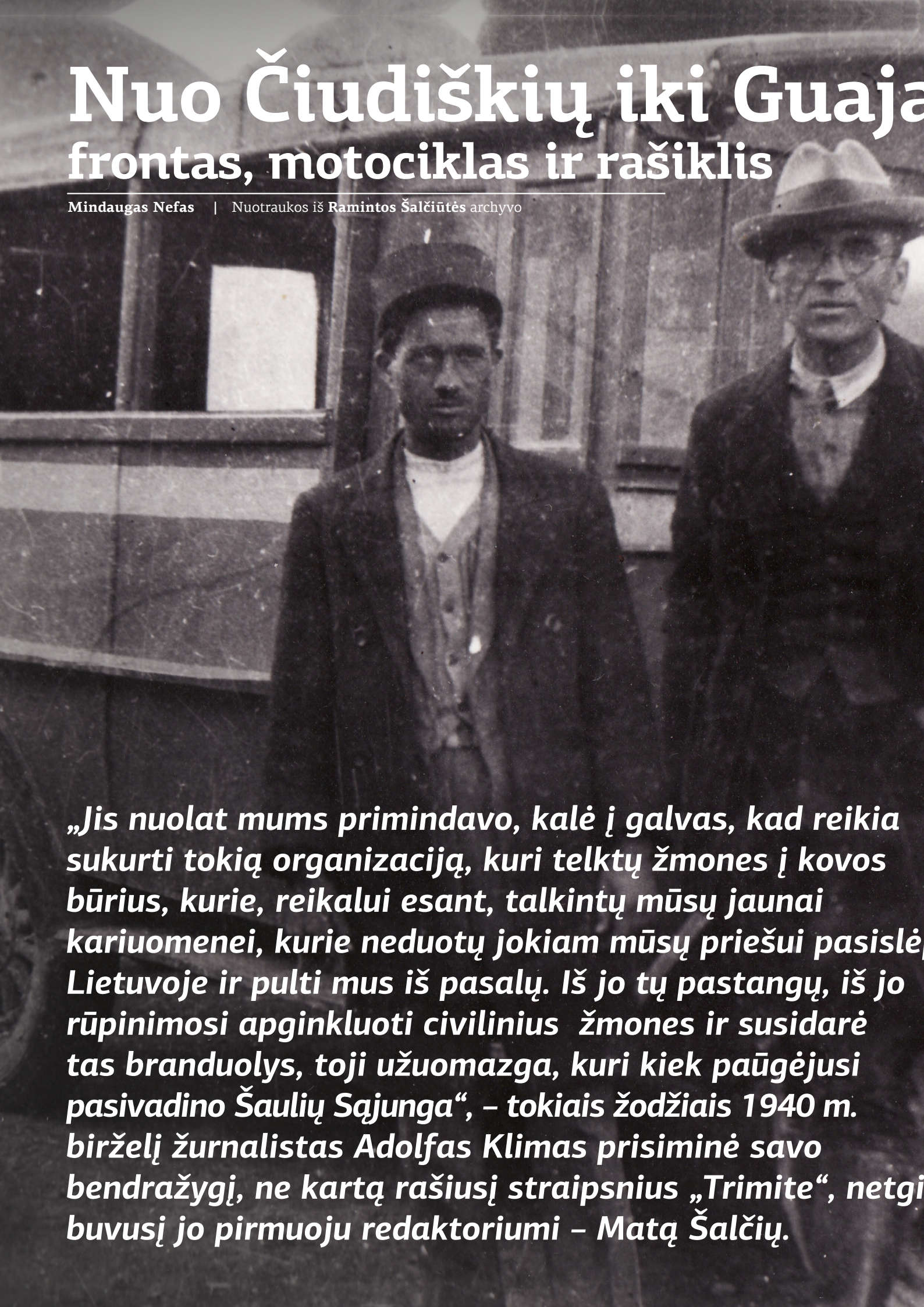
Uždarymas ir rezultatai

Pabaigoje buvo surengtas rikiuotės konkursas, kur jaunieji šauliai demonstravo savo rikiuotės įgūdžius. Pastarąjį nugalėjo Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės atstovai. Galiausiai kelios nuostabaus oro, nuoširdžios kompanijos ir draugiškos atmosferos prisotintos dienos netruko prabėgti ir atėjo metas vėl stoti bendron rikiuotėn laukiant pasiektų rezultatų ir, be jokios abejonės, pelnytų apdovanojimų. Antrus metus iš eilės komandinėje įskaitoje pergalę šventė Alfonso Smetonos šaulių 5-osios rinktinės jaunieji šauliai. Kiek daugiau nei 20 taškų atsilikę Suvalkijos šaulių 4-osios rinktinės atstovai užėmė antrąją vietą, o tretieji liko žemiau iš Telšių apskrities.

Estijos komandos lyderis Heiki Pajur nuoširdžiai džiaugėsi žaidynėmis: „Man smagiausias yra šaulių požiūris į rytinę mankštą, – sakė jis, – visi kaip vienas keiasi ir eina sportuoti“. Latvijos komandos vadovas Martinš Latvers džiaugėsi jūros artumu ir leidosi į sentimentus: „Ėt, kad mes būtumėm jaunesni...“

Nuo Čiudiškių iki Guaja frontas, motociklas ir rašiklis

Mindaugas Nefas | Nuotraukos iš Ramintos Šalčiūtės archyvo

„Jis nuolat mums primindavo, kalė į galvas, kad reikia sukurti tokią organizaciją, kuri telktų žmones į kovos būrius, kurie, reikalui esant, talkintų mūsų jaunai kariuomenei, kurie neduotų jokiame mūsų priešui pasislėpti Lietuvoje ir pulti mus iš pasalų. Iš jo tų pastangų, iš jo rūpinimosi apginkluoti civilinius žmones ir susidareti branduolys, toji užuomazga, kuri kiek paūgėjusi pasivadino Šaulių Sąjunga“, – tokiais žodžiais 1940 m. birželį žurnalistas Adolfas Klimas prisiminė savo bendražygį, ne kartą rašiusį straipsnius „Trimite“, netgi buvusį jo pirmuoju redaktoriumi – Matą Šalčių.

aramerino:

Būtent Matas Šalčius yra vienas iš Šaulių sąjungos įkūrėjų ir šauliškų idėjų puoselėtojų Lietuvoje, nepaisant to, XX–XXI a. veiklos sukuriuose jo atlikti darbai ir rūpestis organizacija šiek tiek prisimiršo. O jis buvo fenomenalus. Ir ne tik dėl savo veiklos Šaulių sąjungoje. Keliautojas, mokytojas, žurnalistas, rašytojas, žmogus, kuriam teko malonumas kalbėtis su Mahatma Gandžiu bei rašytoju Rabindranatu Tagorė, apkeliauti nemenką dalį pasaulio. Mato Šalčiaus biografijoje yra dvi esminės datos ir vietos. Jis gimė 1890 m. Čiudiškiuose, netoli Prienų, o gyvenimą baigė 1940 m. tolimojoje Bolivijoje, Guajaramerino miestelyje. Kadangi šis straipsnis skaitytojus pasieks jau praėjus LŠS įkūrimo minėjimams, tai nebus skirtas pakankamai senai ir tikriausiai jau nebeaktualiai polemikai dėl to, kas įkūrė LŠS: Putvinskis ar Šalčius? Šiame straipsnyje bus pristatyti svarbiausi Mato Šalčiaus gyvenimo ir šauliškos tarnybos epizodai, kurie yra pavyzdys šiandienos šauliams.

1919–1920 m. Matas Šalčius kartu su būriu bendraminčių stengėsi nubrėžti LŠS veiklos kryptis ir ideologiją. 1920 m. Šaulių sąjungos suvažiavime pristatinėdamas įstatus pareiškė, kad organizacija turi stovėti ant trijų kertinių akmenų: karybos, sporto ir kultūros. Šis pasiūlymas buvo priimtas ir LŠS pradėjo savo kelią. Mato Šalčiaus ir didžiosios dalies LŠS kūrėjų asmenybių biografijose slypi pagrindinė organizacijos idėja – ginkluotas civilis ir jo siekis apginti savo žemę bei idėjas. Ginklavimosi nereikia suprasti siaurai, vien tik metaliniais ginklais, ši idėja gerokai platesnė bei kūrybiškesnė. Juk tarp ryškiausių organizacijos kūrėjų nebuvo kariškių: Vladas Putvinskis, Antanas Vienuolis-Žukauskas, Antanas Žmuidzinavičius, Tadas Ivanauskas ir daugelis kitų. Visi jie buvo civiliai, supratę savo pilietinę atsakomybę ne tik ginklu kovoti, bet ir toliau saugoti Lietuvos Nepriklausomybę, puoselėjant kultūrą ir keliant švietimo lygį. Būtent todėl nurimus kovoms dėl Lietuvos Nepriklausomybės, Šaulių sąjunga nebaigė savo veiklos, priešingai, organizacija augo ir stiprėjo. Viso to pagrindas – trys kertiniai akmenys, apie kuriuos kalbėjo Matas Šalčius.

Vienas iš įdomiausių ir tikriausiai reikšmingiausių Mato Šalčiaus šauliškos tarnybos epizodų yra jo paskyrimas Šaulių fronto viršininku 1920 m. Civilis, kuris iki tol dažniausiai darbuodavosi su pieštuku arba rašikliu, turėjo koordinuoti vis didėjantį šaulių būrių tinklą, kovojantį su ginklu rankose. Ir šis darbas jam sekėsi pakankamai neblogai. Viena iš šauliams paskirtų užduočių buvo žvalgybinės informacijos ir žinių iš fronto rinkimas, tad neabejotinai buvo pasinaudota žurnalistine patirtimi.

Matas Šalčius kelonės į Indiją metu, 1932 m.

1925 m. Matas Šalčius buvo išrinktas Lietuvos šaulių sąjungos Centro valdybos (toliau – CV) pirmininku. Kartu su juo į CV prezidiumą buvo išrinkti ir kiti pakankamai žymūs šauliai: botanikas prof. Liudas Vailionis, Seimo narys Vincas Kvieska, dailininkas Antanas Žmuidzinavičius ir Aleksandras Marcinkevičius. Šie asmenys siekė nubrėžti naują kryptį organizacijai: „pirmasai mūsų tikslas bus toliau burti Liet. (Lietuvos – aut. past.) vyrus ir moteris aplink Šaulių Sąjungos vėliavą, o pirmutinioji priemonė tam tikslui siekti bus tautinio ir pilietinio susipratimo kėlimas. Ginčas, neparemtas sąmone ir žinojimu, neatliks gerai savo uždavinius. Dėl to mes pirmąjį eilę kreipsime

dėmesio į kultūros darbą.“ Tuo metu esminis klausimas buvo LŠS ir KAM santykiai pagal 1924 m. Seimo priimtą įstatymą. CV pirmininkas, kaip ir daugelis kitų LŠS kūrėjų, aktyviai kovojo prieš planus Šaulių sąjungą pajungti Krašto apsaugos ministerijos žinion, priimant naują organizacijos statutą. Mato Šalčiaus žodžiais tariant: „Tai yra tikra baisenybė. <...> Žodžiu, užsimanyta padaryti iš L. Š. S-gos „kaziona įstaiga.“ Situacija, žvelgiant iš šios dienos perspektyvos, buvo normali: valdžia stengėsi kontroliuoti ginkluotą ir pakankamai gausią jėgą. CV pirmininkui netrūko idėjų, viena jų buvo siekis Lenkijoje suorganizuoti pavergtųjų tautų: lietuvių, gudų, ukrainiečių ir vokiečių

sukilimą, ir tokiu būdu atsiimti Vilnių. Planas buvo pradėtas rengti, netgi susisiektas su kitų suinteresuotųjų tautų atstovais, tačiau taip ir nebuvo įgyvendintas.

Ryškus epizodas šauliškoje Mato Šalčiaus karjeroje buvo 1926 m. birželį (jau kadencijos pabaigoje) kilęs ginčas su žurnalistu (vėliau tapusiu „Trimito“ redaktoriumi), šauliu Jonu Kalnėnu. Ginčo esmė buvo ta, jog Matas Šalčius piktavališkai apkaltino Joną Kalnėną nepagrįstai spaudoje šmeižiant CV pirmininką, pastarąjį kaltinant, kad LŠS jam tik reklamavimosi priemonė, be to, buvo prabilta ir dėl atlyginimo problemos (CV pirmininkas gaudavo nemenką 1500 Lt atlygį). Ginčą nagrinėjęs Vyriausiasis Šaulių garbės teismas nusprendė, jog Matas Šalčius buvo neteisus, nes nepagrįstai užsipuolė brolių šaulių. Raminta Šalčiūtė (mirė 2015 m. rugpjūtį), Mato jauniausia dukra, yra pasakojusi apie likusią tėvo nuoskaudą po šio sprendimo. 1926 m. vasarą, pasibaigus Mato Šalčiaus kadencijai, jis pasinėrė į keliones bei kitą visuomeninę veiklą, buvo vienas iš Lietuvos turizmo sąjungos ir Lietuvos žurnalistų sąjungos steigėjų.

” Mato Šalčiaus ir didžiosios dalies LŠS kūrėjų asmenybių biografijose slypi pagrindinė organizacijos idėja – ginkluotas civilis ir jo siekis apginti savo žemę bei idėjas.

Lietuvos turizmo sąjunga pritraukė daug žymių veikėjų ir netgi nutrūktgalvių, vienas jų – esperantininkas Antanas Poška. Su Matu Šalčiumi jie nusprendė imtis nepaprastai sunkaus ir avantiūristiško plano – keliauti į tolimus kraštus motociklu. Anot Mato Šalčiaus, „pirmiausia į kelionę mane traukte traukė visiems įgimtas noras keliauti, paskui – noras

apvažiuoti motociklu pasaulį. Bet labiausiai – tai mano laikraštiniškas smalsumas: pamatyti, kaip žmonės kituose kraštuose gyvena, apie ką galvoja, ko siekia ir tikisi, ir kaip jie tvarkosi, kad pats žinočiau ir kitiems galėčiau aprašyti.“ Kelionė abiem baigėsi skirtingai, nes bekeliaujant nebesutapo interesai, o galbūt ir charakteriai, todėl nuo Teherano abu pasuko kas sau. Daugiau nebepasimatė iki gyvenimo galo. Simboliška, kad abu, nors ir išsiskyrę, daugiau ar mažiau aplankė tas pačias vietas, o grįžę išleido knygų serijas. Matas Šalčius parašė knygą „Svečiuose pas 40 tautų“, kuri sulaukė didžiulio pripažinimo ir skaitytojų susidomėjimo. Ji buvo pripažinta geriausia 1935 m. knyga ir 1936 m. gavo Spaudos fondo premiją. „Svečiuose pas 40 tautų“ sudarė 6 dalys ir daugiau nei 1700 puslapių, 1935 m. išleista 4000 egzempliorių, o 1936 m. 3000 egzempliorių tiražu. Šios knygos sutrumpintas variantas buvo išleistas 1989 m., jį parengė žymus geografas Česlovas Kudaba. Tuo tarpu Antanas Poška savo įspūdžius aprašė net 8 tomų veikale „Nuo Baltijos iki Bengalijos“, kuris visas buvo išleistas tik po auto-riaus mirties.

Į Lietuvą grįžęs Matas Šalčius čia ilgai neužsibuvo, nes išvyko į Pietų Ameriką. Apkeliavo Argentiną, Urugvajų, Paragvajų, Braziliją ir Boliviją, suprato, jog lietuviams reikia burtis į kolonijas, taip pat atkreipė dėmesį į būtinybę susivienyti Baltijos valstybėms. Siekdamas suvienyti lietuvius, pradėjo leisti laikraštį „Išvien“. Keliaudamas po Pietų Ameriką sunaikiai susirgo: iš pradžių maliarija, o

vėliau smegenų uždegimu. Jis buvo palaidotas Guajeramerino kapinėse, tačiau tiksli vieta iki šių dienų nežinoma. 2005 m. grupė lietuvių keliautojų ant miestelio bažnyčios tvoros pritvirtino atminimo lentą, kurioje užrašyti Mato Šalčiaus žodžiai: „Saulė šviečia lygiai visiems“, lentos kopija kabo Lietuvos šaulių sąjungos štabe, Kaune. Apie ekspediciją sukurtas filmas bei išleista keliautojo Gerimanto Statinio knyga „Pasiklydęs Amazonijoje“.

Matas Šalčius (dešinėje) svečiuose pas Indus

Įdomu tai, jog žinia apie vieno iš Šaulių sąjungos įkūrėjų Mato Šalčiaus mirtį Lietuvą pasiekė birželio pradžioje, faktiškai tuo pačiu metu kaip ir Lietuvos okupacija. 1940 m. ant „Trimito“ Nr. 24 puikavosi Mato Šalčiaus nuotrauka, o jau Nr. 25 tituliname lape į šaulius kreipėsi kolarantas Justas Paleckis.

Kiekvienas galime vertinti savaip, tačiau nevalia nuneigti vieno – Mato Šalčiaus indėlio garsinant mažos šalies prie Baltijos – Lietuvos – vardą. Pastarasis Mato Šalčiaus laikais sklido Himalajų kalnuose, Kazachijos stepėse, Amazonės džiunglėse, jis skamba visame pasaulyje ir šią dieną. Šis fenomenalus žmogus visą savo gyvenimą nuo Čiudiškių iki Guajeramerino išliko ištikimas kultūros ir tautos puoselėtojas. Tad vertingai ir šiandien skamba jo gairės, o galbūt ir pamokymai ateities Lietuvai: „Žodžiu, kad palaikyti Lietuvos nepriklausomybę, reikia visiems lietuviams daugiau mokytis, daugiau dirbti, gyventi ir didžiausioje vienybėje pratinti jaunąją kartą mylėti savo šalį, ir ją ginti; reikia kurti gerą susiekimą, pramonę ir prekybą, reikia rūpintis tautos sveikata. Aukštai pakėlus tuos dalykus, galima nebijoti jokių priešų.“

Negano to, savo dienoraštyje Matas Šalčius yra užrašęs sentenciją, skirtą mums visiems:

„Brolau, aš pašvenčiau visas savo jėgas šalies švietimui ir laisvei, bet mažai padariau. Tęsk tu toliau mano darbą!“

Lietuviškasis identitetas: stiprybės paieškos – šaknyse

Modesta Skinkaitienė | Nuotraukos iš „Sajos“ archyvo

Galvodami apie savo būtį turbūt neretai kiekvienas susimąstome, iš kur esame kilę, kas nulėmė mūsų charakterį, gyvenimo būdą, genetinius požymius, santykį su aplinka ir pasauliu. Bręstančiam žmogui visada reikia kelti klausimus ir mėginti į juos atsakyti, nes tai skatina žvelgti giliau, permąstyti įvairius dalykus, pažinti, analizuoti pasaulį, suprasti ne tik aplinką, bet ir save.

Bėgant laikui, susiduriame su neaiškiais, miglotais, nepažintais dalykais, taigi, visai normalu, jog žmogui kyla klausimai: „kas aš toks?“, „kur mano vieta, ar tikrai čia, Lietuvoje?“, „ar man svarbi mano tapatybė, ar galiu būti kuo noriu, pavyzdžiui, viso pasaulio piliečiu?“ Atvirame ir sparčiai judančiame pasaulyje tokie klausimai tapo problemineis. Kiekvienas ieškos laimės, tikrai gaila, jog kartais laimės paieškos mus atitolina nuo atsakomybės – būtent dirbti savo Tėvynės labui, tos žemės, kuri mus augino, maitino ir brandino, į kurią šaknis įleidome ir kurioje jos bus, nes retai augalas prigyja kitoje dirvoje, o jeigu ir prigyja, tai pa-

sisavinęs svetimas medžiagas, tampa svetimu sau pačiam, savo gyvasčiai. Ir jis pats jaučiasi lyg dalelę savęs praradęs, išbarstęs, palikęs. Mes, studentai šauliai, manome, kad identiteto klausimas yra labai svarbus šiandien ir turime apie tai kalbėti.

„Ar man svarbi mano tapatybė? Ar galiu būti kuo noriu, pavyzdžiui, viso pasaulio piliečiu?“

Mūsų, šaulių, šaknys – vertybė, nes jos nėra sausos ir išdžiūvusios. Mes suvokiame, jog jose pilna, galbūt dažnai užslopintos, tačiau galingos lietuviškos gyvybės. Jeigu pažvelgsime į istoriją, atrasime daug faktų, kurie tik patvirtina šią mintį. Lietuviai – didinga tauta, tačiau kartais mes tai pamirštame. O nederėtų.

Žinoma, kartais reikia pagalbos atliekant šiuos „archeologinius tyrimėjimus“, todėl tenka pasikviesti specialistus. Taip ir padarėme. Toli ieškoti nereikėjo, nes vienas tikrai nusimanantis ir mąstantis apie panašius procesus žmogus visuomet buvo šalia mūsų. Tai visiems šauliams gerai žinomas „Trimito“ korespondentas, šaulys, filosofas Valdas Kilpys. Jo dėka mums pavyko įžengti į lietuviškojo identiteto diskurso lauką. Taigi, jau 2015-ųjų metų pradžioje mes, šauliai studentai, kvietėme visus į naujai atvertą paskaitų-diskusijų ciklą „Lietuviškasis identitetas“. Iš viso įvyko trys susitikimai su Valdu Kilpiu, kurių metu jis pateikė išsamią analizę apie mūsų identiteto ypatumus: aptarti religiniai, filosofiniai, istoriniai, mitologiniai aspektai, kurie išryškina mūsų ypatybes, atskleidžia būtent tokio identiteto formavimosi priežastis ir net padarinius. Gavę gerą dozę „lietuviškų vaistų“, padorume ir šiemet tęsti paskaitų-diskusijų ciklą. Taigi, „Sajos“ Kauno skyriaus atstovai neblogai padirbėjo, jog ši idėja taptų realybe ir šiemet.

Pirmąjį susitikimą, vykusį kovo mėnesį, Domus Pacis svečių namuose pradėjome kartu su Valdu Ilpiu, kuris svarstė, jog tapatybė – įvairialypė, primena lietuvišką baltąją mišrainę. Dėl to, kad skirtinguose Lietuvos regionuose vartojami skirtingi ingredientai ir prieskoniai, dzūkas skiriasi nuo suvalkiečio, aukštaitis nuo žemaičio. Šiems įvaizdžiams apibūdinti ypač tiko parinkta Gintaro Beresnevičiaus citata: „jei Lietuva būtų tapusi aukštaitiškai impulsyvi, jei ne aukštaitišką charakterį papildantis žemaitiškas kietumas ir blaivumas, ją būtų prariję. Žemaičiams įsivyravus, Lietuva būtų pražuvusi dėl kietasprandiškumo – aukštaitiškas lankstumas, klasta, pomėgis žaisti politinius žaidimus, vis sausam išlendant iš balos, padėjo Lietuvai tiek kunigaikščių, tiek vėlesniais laikais. Dzūkams „paėmus valdžią“ būtų įsivyravusi sentimentali karinė anarchija (...) – daug narsos, sugebėjimo jausti, bet jokio planavimo ir strateginio mąstymo. Suvalkiečiai Lietuvą būtų paverbę racionaliai skaičiuojančia vokiška provincija, kurios gerovė po kelių kartų būtų visiškai nušluota. Visa, ką Lietuva pasiekė, ji pasiekė dėl to, kad joje gyvavo nepaprastai skirtingų, gal net priešingų charakterių kiltys, iš savo prieštarių sukūrusios vienovę“. Galiausiai išsiaiškinome, jog esame unikalūs, nes mūsų tapatybė yra tarsi mozaika, kuri skiriasi nuo kitų tautų. Kiekviena tauta ją sudėlioja savaip.

„Turime didžiuotis, jog esame lietuviais, nemenkinti kitų tautų, ieškoti kompromiso, siekti taikos pasaulyje, mylėti savo artimą, kaip patį save.“

Kad galėtume tinkamai tobulinti silpnąsias savo puses ir plačiau bei įvairiau kalbėti apie identitetą, pasikvietėme istoriką Simoną Jazavitą. Įžvalgiai ir giliai mąstantis jaunas doktorantas padėjo mums nepasiklysti istorijos labirintuose. Jis apžvelgė kitų tautų įtaką mūsų tapatybės formavimuisi. Prisiminkime, jog su mumis nuolat gyveno kitų tautybių žmonės – žydai, karaimai, totoriai, rusai, lenkai, baltarusiai, vokiečiai, prancūzai (Klaipėdos krašte) ir kt. Gyvendami tarp mūsų, jie keitė mus, įnešdami kažką savito, be to, nemažai

lietuvių tuokdavosi su kitataučiais ir kurdavo mišrias šeimas. Žydai gerino mūsų ekonomiką, totoriai – buvo karingi, todėl ne vienas atidavė gyvybę ir už mūsų tautą, o štai prancūzai įnešė šiek tiek daugiau bohemos, vokiečiai – tvarkos ir disciplinotumo ir t. t. Ar šis paveldas prasmingas? Tai filosofinis klausimas, tačiau aiškiai matome, kaip skiriasi Lietuvos regionai.

Trečiasis šių metų susitikimas buvo tikras poezijos pavasaris. Mus aplankė visų mylima ir gerbiama poetė Erika Drungytė. Neveltui sakoma, jog poetai įkvepia. Taip ir įvyko. Pakilome į lietuviškąjį kosmosą, ji suteikė visų sieloms atgaivą.

Poetė kalbėjo apie mūsų lietuviškąjį Žodį, apie Jo skambesį, galią ir vibracijas. Kalbėjomės apie prasmingą, gyvą, kvėpiantį gyvenimą: „Jaunas kūnas kvėpia. Kvėpia tai, kas pilnas gyvybės, nes jis visais plaučiais traukia orą, gyvenimą į save. Jis įkvepia gyvenimo dvasią. O tie, kurie iškvėpia – dvasia. Jiems nepakanka oro, todėl kūnas pradeda gesti, nes jam trūksta gyvybės. Jis pradeda „smirsti“, nes energija necirkuliuoja, ji sustirusi, padvisusi. Tas, kuris kvėpuoja, dvasią semia iš dangaus, yra susijęs su dvasingumu, dieviškumu. Dvasia gyvena

mumyse, tačiau nuo mūsų priklauso, ar ji bus Gyvybinga, arba Dvesianti. Gyvenimą indoeuropiečiai laikė plaučiuose, o ne širdyje. Todėl svarbus jiems buvo kvėpavimas. Todėl nuo senų laikų buvo tikima, jog mes padvestam, kai dvasia išeina. Kaip mes kvėpuojam, taip ir gyvenam.“ Vienas iš Erikos patarimų: „labai svarbu suprasti žodžio ritmą ir skambėjimą, vibravimą. Žodis – labai paveikus. Todėl visi neigiami ir teigiami žodžiai mus ypatingai veikia. Kalba yra energetika. Kiekvienas garsas turi savo reikšmę. Kiekvienas garsas pas mus ateina, turėdamas savą santykį su gamta, su dvasia. Todėl žinokime, ką sakome, nekalbėkime tuščiai. Kalbėkime prasmingai, supraskime, jog žodis yra energija, kuri gali arba griauti, arba statyti“. Poetė taip pat skatino nepamiršti savo regiono kalbos, siūlė ją puoselėti, saugoti, ja kalbėti, nes kiekvienoje prokalbėje galime rasti tiek daug lobių, tiek daug energijos ir gyvybės.

Ketvirtasis susitikimas buvo visai kitoks. Susitikome su Lietuvos kariuomenės žvalgu, buvusiu istorijos mokytoju Vitalijumi Tamošausku. Kalbėdami su juo, turėjome galimybę klausti, kas aš? Patriotas, pilietis, kosmopolitas, o gal kažkas kitas? Buvo galima savęs niekur nepriskirti, tačiau supratome, kad gyvendami sociume, nuolatos esame tarp žmonių, kurie gali vienaip ar kitaip paveikti, formuoti mūsų mąstymą. Įdomi Vitalijaus Tamošausko analizė padėjo plačiau pažvelgti į sąvokas, kritiškai

požiūris bent kuriam laikui paskatino atsiriboti nuo stereotipinio mąstymo. Mes neretai painiojame sąvokas, galbūt laikome save dideliais patriotais ir itin pilietiškais žmonėmis, tačiau kartais nesuvokiame, ką reiškia būti patriotu, nes dar neturėjome galimybės pabūti tokiose situacijose, kuriose atsiskleistų patriotiškumas, o galbūt kai kurie nepelnytai save tituluoja dideliais patriotais, nors iš tiesų tik sugebėjo būti tinkamoje vietoje, tinkamu laiku. Tas pats ir su pilietiškumu. Ar uoliai vykdome piliečio pareigas, ar tik norime gauti privilegijas? Įdomi diskusija užtruko iki vėlyvo vakaro, tačiau galiausiai nusprendėme, jog visų pirma turime didžiuotis, jog esame lietuviais, nemenkinti kitų tautų, ieškoti kompromiso, siekti taikos pasaulyje, mylėti savo artimą, kaip patį save. Susitikimą papuošė dainos apie meilę ir karą, kurias atliko šaulys, solistas Dovydas Jokubauskis, koncertmeisterė – Loreta Haidari.

Paskutinis šių metų ciklo susitikimas vyko su žinomu Kauno technologijos universiteto medijų filosofu doc. dr. Nerijum Čepuliu. Apžvelgėme, kokiais keliais, technologijomis į Lie-

tuva atkeliavo raštas, knygos, o kaip viso to rezultatas – besiformuojantis kritinis mąstymas, gimęs poreikis tapti laisviems ir nepriklausomiems. Išsivystė įdomi genezė: nuo Martino Liuterio iki 1918 m. Vasario 16-osios Nepriklausomybės akto pasirašymo. Vėliau, suvokę, kaip viskas vyksta, aptarėme, kad Knyga žmogui davė daug, vien žodinės minties neužtenka. Skaitymas eilutėmis ir tarp eilučių

formuoja mūsų kritinį mąstymą, nuoseklumą, lavina vaizduotę. Pastebėta, kad didėjant technologijų vystymuisi, nyksta susidomėjimas knygomis, o to pasekmė – nykstantis kritiškasis žvilgsnis į pasaulį. Spartėjant gyvenimo tempui, neberandama laiko skai-

tymo malonumui. Čepulis siūlė grįžti prie Knygos, samprotavo, kad lietuviškumo išsaugojimui ypatingai svarbu nepamiršti savų autorių kūrinių, kuriuose užkoduoti prasmės lobiai.

Žinios – neįkainojama vertybė, kuri išlieka ilgai. Kartais vienas žodis gali pakeisti mūsų mąstymą, pasaulio suvokimą ar net gyvenimą. Taigi, mes, šauliai studentai, dabar jau kalbėdami susitikimų lektorių žodžiais, kviečiame nunistoti mokytis, tobulėti, giliai ir taisyklingai kvėpuoti, galvoti, ką sakome, kaip mūsų žodžiai gali paveikti kitą, mylėti gyvenimą, savo kraštą ir šaknis, žmones aplink mus.

„Kartais vienas žodis gali pakeisti mūsų mąstymą, pasaulio suvokimą ar net gyvenimą.“

Idealus pasirinkimas mėgstantiems tikslumą

Valdas Kilpys | Nuotraukos Valdo Kilpio

Viešumoje nenutylant kalboms apie ginklų įsigijimą, šauliams visada pravartu apie juos žinoti šiek tiek daugiau. Šiame „Trimito“ numeryje pristatysime puikų „kompanioną“ ne per seniausiai šaulių ginklines papildžiusiems šautuvams – pistoletą HK P30.

Kontekstas

Kadangi vokiečių gamintojas „Hec-kler and Koch“ laikosi principo, kad naujesnės ginklų versijos kuriamos šalinant nepasiteisinusius sprendimus ankstesniuose modeliuose, tai ir P30 atsirado ne iš niekur. Naujojo gaminio prototipais laikytini pistoletai HK P2000 ir HK USP. Kalbant apie HK USP labai daug aiškinti nereikia: tai legenda tapęs šio gamintojo modelis, kuris, galima sakyti, laikomas pistoletų „klasika“. Taigi, HK P30 pirmtakas yra tikrai tituluotas ir žinomas.

Pistoletas buvo kuriamas policijai ir panašaus pobūdžio struktūroms. Pirmas didesnis ginklų pirkimas užfiksuotas 2006-ųjų rudenį, kai Vokietijos muitinės pareigūnams buvo nupirkti 14 000 vienetų šių pistoletų. Ginklai buvo įvertinti aukščiausiais balais, todėl jau po dviejų metų net ir pre-

tenzingieji šveicarai apginklavo savo policininkus ne nuosavo gamintojo „Sig sauer“ ginklais, bet būtent vokiškaisiais HK P30.

Šiuo metu šiais pistoletais ginkluoti Norvegijos, Vokietijos, Danijos, Šveicarijos policijos pareigūnai ir kai kurios specialiosios tarnybos. Kaip matyti iš valstybių sąrašo, tai šalys, kurios savo policininkų apginklavimui gali skirti nemažus pinigus. Tai atskleidžia, jog HK P30 nuo kitų populiarių ir šiuo metu masiškai ginklų rinką užplūdusių pistoletų skiriasi ne tik kokybe, bet ir kaina. Juk už kokybę visada reikia mokėti.

Apie ginklą

HK P30 yra tinkamas naudoti abiejomis rankomis. Skirtingai nuo kitų ginklų modelių, net dėtuvės išėmimo svirtelė (ne mygtukas) yra abiejose ginklo pusėse. Tiems, kurie įpratę prie senesnių modelių su „mygtukiniu“ dėtuvės išėmimo mechanizmu, pirmą kartą paėmus šį pistoletą į rankas kyla problemų su pertaisymu, tačiau pabandžius daugelis prie „mygtukų“ grįžti nebenori. Svirtelė yra labai patogi ir ergonomiška.

Kaip įprasta šiuolaikiniams pistoletams, jo rėmas pagamintas iš polimerų. Jokių išorinių „saugiklių“ šis pistoletas neturi. Išvengta ir „Glock“ pistoletams būdingo, kartais net erzinančio dvigubo nuleistuko. Kai kuriuose HK P30 modeliuose yra saugaus dūžiklio nuleidimo svirtelė (decocker – angl.), kurios pagalba ginklo neištraukiant iš dėklo galima saugiai nuleisti dūžiklį.

Ginklo išorė taip pat unikali. Pistoletas padengtas vadinamąja „HE“ (Hostile Environment – angl.) danga, kuri atspari bet kokiai korozijai, sūraus vandens ir kitokiems poveikiams. HK P30 rankeną savininkas gali susikongigūruoti pagal savo delno specifiką. Trijų pozicijų ir dydžių rankenos plokštelės yra keičiamos, gali sudaryti net 27 skirtingas konfigūracijas.

Taikiklis sudarytas iš trijų liuminescencinių taškų, kurie puikiai matomi tamsoje. Pistoletas taip pat turi MIL-STD-1913 (Picatinny – angl.) tvirtinimus, ant kurių galima uždėti papildomą įrangą. HK P30 gaminamas keliuose modifikacijose: P30L yra ilgesnis, P30SK – kompaktiškesnis, P30S, P30LS ir P30SKS gaminami su papildomomis saugos sistemomis ir yra šiek tiek sunkesni.

Viešvilės miškuose kovojo šauliai

Gegužės 6–8 d. Viešvilės apylinkėse vyko šaulių lauko taktinės pratybos „Pėsekys 2016“. Pirmą kartą LDK Kęstučio šaulių 7-osios ir generolo Povilo Plechavičiaus šaulių 6-osios rinktinių organizuotose pratybose apie 70 šaulių lavino įvairius taktinius įgūdžius, turėjo išžvalgyti priešiško pajėgų teritoriją ir sunaikinti priešui svarbius infrastruktūros objektus.

Pratybos prasidėjo penktadienį, kai šalia Viešvilės esančioje Lietuvos didžiojo kunigaikščio Kęstučio mechanizuo-

tojo pėstininkų bataliono šaudykloje įsikūrė šaulių 7-osios rinktinės štabas su „Juodo vilko“ būrio ir Jurbarko Petro Paulaičio 1-osios kuopos jauniaisiais šauliais.

Šeštadienio rytą į pratybas susirinkę šauliai sulaukė svečių iš Kauno, Šaulių sąjungos Garbės sargybos kuopos. Po pažinties su Garbės sargybos kuopa LDK Kęstučio 7-osios rinktinės vadas K. Bauža šauliams pristatė pratybų scenarijų ir paskirstė užduotis. Visi pratybų dalyviams iškelti reikalavimai buvo priderinti prie procedūrų, kurias naudoja Lietuvos kariuomenė. „Pratybose nebuvo pralaimėjusių ar laimėjusių. Visi atliko savo užduotis, pamatė klaidas, suprato, ką reikia tobulinti, kur pasistengti. Džiaugiamės dėl dalyvavusiųjų motyvacijos, tačiau norėtusi, kad tokių užsiėmimų svarba būtų suprasta ir kitose pratybose dalyvautų daugiau šaulių“, – per pratybų aptarimą sakė 7-osios rinktinės vadas K. Bauža.

Pratybas šauliai pabaigė sekmadienį, šaudymu iš automatinių ginklų AK-4MT.

LDK Kęstučio šaulių 7-osios rinktinės informacija

Šaulių pratybos su VSAT Varėnos rinktinės pasieniečiais

Gegužės 10 d. Kapčiamiesčio ir gegužės 14 d. Druskininkų užkardose vyko karininko Antano Juozapavičiaus 1-osios rinktinės šaulių pratybos kartu su VSAT Varėnos rinktinės pasieniečiais, aktyviai dalyvavo 22 šauliai.

Pratybos vyko šviesiu paros metu. Užkardų viršininkai surengė instruktažą ir supažindino šaulius su VSAT veiklos principais bei darbo pobūdžiu. Vėliau su pasieniečiais šauliai vykdė pėsčiųjų ir transporto kontrolę, stebėjo postus. Kai kuriems šauliams teko stebėti realią sienos pažeidėjų sulaikymo operaciją, apžiūrėti pažeidėjų pažymėtus ir padarytus takus.

Šauliai liko patenkinti įspūdžiais ir įgyta patirtimi. Pasieniečiai buvo supažindinti su Lietuvos šaulių sąjungos veikla bei tarnybos ypatumais.

Karininko Antano Juozapavičiaus šaulių 1-osios rinktinės informacija

Taikliojo šaulio kurse

Lietuvos šaulių sąjungos Karaliaus Mindaugo 10-osios rinktinės šauliai dalyvavo Taikliojo šaulio kurse ir pirmieji išbandė ginklus HK MK308A3. Pratybos vyko gegužės 21 d. Pamarazių km. esančioje šaudykloje. Tai buvo pirmas antro lygio užsiėmimas. Prieš tai šauliai praktikavosi su nuosavais 5,56 mm kalibro ginklais, šaudant tik su mechaniniais taikikliais.

Prieš pratybas naujesiems HK ginklams šauliai pakeitė standartines, pusiau automatinio šautuvo pistoletines rankenas į taikliojo šaulio rankenas su atrama delnui. Ginklams buvo pritaikyti mechaniniai taikikliai bei ginklų optiniai taikikliai, nustatant optikos reguliavimo rankenėles ties nuliais šaudant 100 m atstumu.

Per pratybas šauliai susipažino su taiklaus šaudymo principais, šaudant 7,62 x 51 ar 7,62 x 54 kalibru, vidinė ir išorinė 7,62 balistika, stebėjimo principais, praktikavosi nustatyti atstumą iki menamo priešo nuo 100 iki 650 m. „iš akies“ ir naudojantis ginklų optikomis.

Šaudymo pratybų pabaigoje šauliai vienu bandymu turėjo peršauti 7,62 x 51 tūtą, priklijuotą prie taikinio, esančio 100 m atstumu. Dviems šauliams tai padaryti pavyko iš pirmo karto, dar dviems iš antro (du šauliai šaudė su HK, vienas su „Savage“ ir vienas su SVD).

Po pratybų Sąjungos ginklai buvo išvalyti. Ardant ir surenkant ginklus, šauliai eilinį kartą galėjo įsitikinti vokiška metalo apdirbimo precizika bei ginklo surinkimo tikslumu.

Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės informacija

Šakių šauliai parsivežė štangos spaudimo čempionato auksą

Gegužės 25 d. Vilniuje vykusiam Lietuvos štangos spaudimo čempionate dalyvavo Šakių šaulių kuopos vadas Rimantas Simokaitis ir jaunoji šaulė Gabrielė Drešerytė. Iš varžybų šakiečiai grįžo su medaliais.

R. Simokaitis antrojoje veteranų amžiaus grupėje, svorio kategorijoje iki 105 kg, išspaudė 165 kg svorį ir užėmė pirmąją vietą absoliučioje įskaitoje.

G. Drešerytė merginų grupėje iki 18 m. ir svorio kategorijoje iki 57 kg iškėlė 32,5 kg ir taip pat iškovojo pirmąją vietą.

Suvalkijos šaulių 4-osios rinktinės informacija

Jaunieji šauliai – Lietuvos kariuomenės paplūdimio tinklinio čempionai ir prizininkai

Birželio 3–4 d. LDK Kęstučio 7-osios rinktinės, Kvėdarnos 1-ojo būrio jaunieji šauliai Rimantė Norkutė, Karolina Petkutė, Gabrielė Petkutė, Jurgita Petkutė, Karolis Rimkus, Vilius Grikšas, Daumantas Katinas ir Mantas Vyštaras dalyvavo Lietuvos kariuomenės paplūdimio tinklinio čempionato finalinėse varžybose Kaune. Nei tolimas kelias, nei 27 laipsnių karštis Kvėdarnos Kazimiero Jauniaus gimnazijos III-IV gimnazijos klasių mokiniams nesutrukdė džiaugtis rungtynėmis bei savo pasiekimais.

Renginyje dalyvavo 7 merginų komandos. Kaip sekėsi mūsų jaunosioms šaulėms? Jos nesuklupo – įveikė visas varžoves ir po atkaklios finalinės dvikovos antrus metus iš eilės parsivežė aukščiausius apdovanojimus. Nugalėtojų taurė atiteko Rimantės ir Karolinos porai, būtent jos pasipuošė aukso medaliais. Šypsojosi ir Jurgita su Gabriele, nes joms atiteko sidabras.

Vaikinams teko didesnis išbandymas. 34 komandos turėjo dalyvauti atrankinėse varžybose. Jos buvo suskirstytos į 4 pogrupius, o iš kiekvieno pogrupio tik 4 geriausios poros pateko į finalines varžybas. Vilius Grikšas ir Karolis Rimkus bei Mantas Vyštaras ir Daumantas Katinas šią atranką sėkmingai įveikė. Finalinėse varžybose dėl III vietos po atkaklios ir varginančios kovos 2:1 laimėjo Vytenio BPLB II komanda, tad Mantui ir Daumantui teko tenkintis 4 vieta. Finale susitiko tos pačios kaip ir praėjusiais metais komandos. Šiomet Vytenio BPLB I komandai pavyko pasiekti revanšą, o Vilius ir Karolis pasipuošė sidabro medaliais.

Kovinio vieneto pratybos

Birželio 4 d. vyko pirmosios naujai suformuoto Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės kovinio šaulių skyriaus pratybos. Skyrius gavo užduotį išžvalgyti teritoriją prieš užnugaryje ir surengti pasalą prieš patruliui. Pratybų metu šauliai mokėsi planuoti užduotį, palaikyti radijo ryšį, naudoti maskavimosi priemones, nepastebimai judėti prieš teritorijoje, reaguoti į kontaktą ir surengti pasalą. Pratybų metu buvo naudojami AK-4MT automatiniai šautuvai su imitacine amunicija.

Po pratybų tapo aišku, kad reikės išlieti nemažai prakaito ir įdėti daug darbo, jeigu norima tapti vieninga komanda ir tikru koviniu vienetu, gebančiu atlikti jam pavestas užduotis. Tačiau noro ir motyvacijos tobulėti šauliams netrūksta.

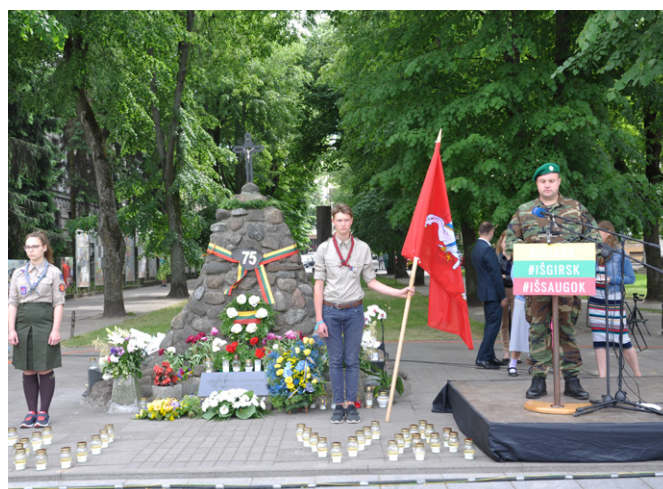

Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės informacija

Ištark. Išgirsk. Išsaugok.

Minint 75-ąsias 1941-ųjų masinių trėmimų pradžios metines, projekto „Misija Sibiras“ organizatoriai kvietė visus norinčius dalyvauti akcijoje „Ištark. Išgirsk. Išsaugok“. Šauliai, skautai ir ateitininkai atsiliepė į organizatorių kvietimą. Renginio metu prisiminta daugiau nei 22 000 žmonių, kurių likimai pažymėti skausmo ir netekties ženklų. Karaliaus Mindaugo 10-tosios rinktinės šauliai noriai prisidėjo prie šios iniciatyvos: skaitė vardus, budėjo garbės sargyboje ir susirinkusius vaišino arbata. Nors renginys truko beveik visą parą – 23 val. – laikas visai neprailgo, ore tvyrojo pagarbos ir vienybės jausmas.

Sigitos Bietkytės informacija

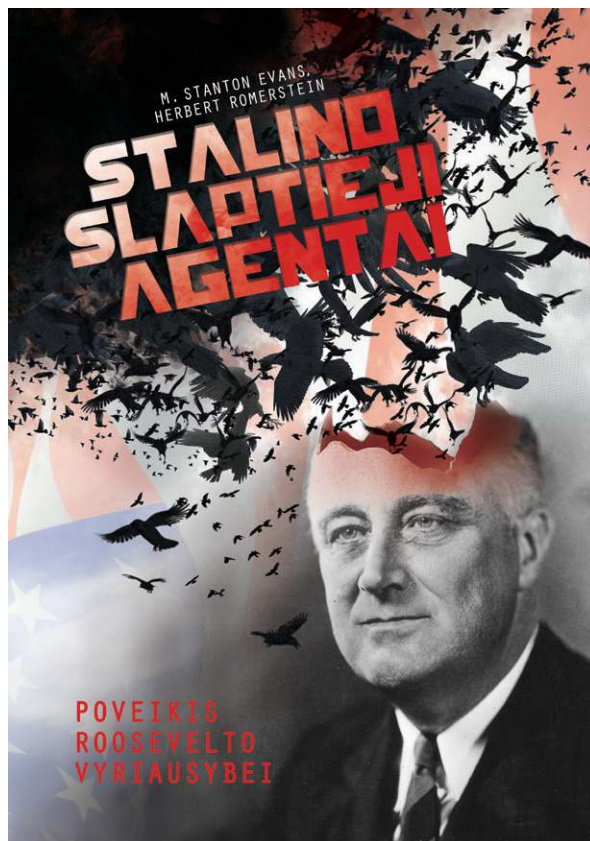

Karas – tai pats blogiausias pasirinkimas

Leidykla „Briedis“ vis papildo knygų seriją „II pasaulinis karas“. Šiandien skaitytojui pristatoma nauja memuarų knyga „Tigrai purve“ (vok. „Tiger im Schlamm“).

Otto Cariusas (1922–2015) – vienas geriausių visų laikų tankistų. Per Antrąjį pasaulinį karą jis sunaikino daugiau nei 150 priešų tankų, pelnė daugybę apdovanojimų, taip pat ir Riterio kryžių su ažuolo lapais. Nuo 1943 m. kovojo vadovaudamas sunkiajam tankui Pz VI („Tigras“), vėliau – tankų kuopai Rytų fronte. Cariusas dalyvavo pačiuose sunkiausiuose šio fronto mūšiuose ir dėl kovinio meistriškumo bei drąsos tapo tikra legenda, tad jo vardą Trečiasis reichas naudojo propagandai. 1944 m. jis buvo sunkiai sužeistas, o pasveikęs vėl stojo į kovą Vakarų fronte. 1945 m. pavasarį, vykstant paskutiniams mūšiams, pateko į amerikiečių nelaisvę. Po karo įgijo vaistininko profesiją ir vaistinėje dirbo iki gyvenimo pabaigos.

Atsiminimų knyga „Tigrai purve“ pirmą kartą išleista 1960 m. vokiečių kalba, vėliau ne kartą buvo versta į kitas kalbas. Joje itin realistiškai ir patraukliai aprašoma kario kasdienybė nepaprastai sunkiomis fronto sąlygomis, reiškia humanistinė idėja, kad bet koks karas, o ypač tokio masto, kokį buvo pasiekęs Antrasis pasaulinis, yra didžiausia nelaimė, kurios visomis pastangomis žmonija privalo mėginti išvengti. Dėl šių ypatybių „Tigrai purve“ tapo viena geriausių memuarinio pobūdžio knygų apie praėjusį karą.

Otto Carius. *Tigrai purve*. Memuarai. Iš vokiečių k. vertė Vytautas Leščinskas. Vilnius: Briedis, 2016. 320 p.

Apgaulės ir slaptumo ginklai

Dar viena leidyklos „Briedis“ knyga iš serijos „Šaltasis karas“ – „Stalino slaptieji agentai. Poveikis Rooseveltto vyriausybei“.

Antrojo pasaulinio karo pamokos žmonijai nesuteikė taikos ir saugumo. SSRS siekis išplėsti įtaką suskaldė ir supriešino sąjungininkų koaliciją. Įtampa tarp SSRS vadovaujamų demokratinių Vakarų valstybių peraugo į šaltąjį karą. Pasaulis dešimtmečius tapo beprotiško ginklavimosi ir dviejų priešiškių blokų varžybų arena.

Remdamiesi slapta JAV ir sovietų archyvų medžiaga, autoriai rašo apie daugybę sovietų agentų XX a. IV–V dešimtmetyje, kelių Rooseveltto vyriausybės metų, prasiskverbusių į įvairias JAV institucijas, veiklą. Bet ši knyga ne šiaip apie šnipinėjimą, o apie slaptuosius įtakos agentus ir jų poveikį valstybės politikai, nes, užimdami postus federalinėje tarnyboje, jie galėjo kreipti JAV užsienio politiką ir visą pokarinio pasaulio tvarką Rytų Europoje ir Azijoje Sovietų Sąjungos interesų linkme.

„Šnipų surinkti duomenys daugeliu atvejų buvo vertingi Maskvai, nes sovietai iš anksto žinojo, kokia bus JAV arba Vakarų politika vienu ar kitu klausimu, ir netgi dar daugiau – šie duomenys padėdavo tokiems agentams kaip Hissas, White'as ir Currie kreipti politiką raudoniesiems palankia linkme.“

M. Stanton Evans, Herbert Romerstein.
Stalino slaptieji agentai. Poveikis Rooseveltto vyriausybei.
Iš anglų k. vertė Daina Valentinavičienė. Vilnius: Briedis, 2016. 256 p.

APIE MUS RAŠO

Šakių rajono laikraštis „Draugas“: „Lekėčių kraštas – pilietinė šventovė“. Rašoma apie Nepriklausomybės kovų Lekėčių valsčiaus savanorių, žuvusių partizanų ir Lietuvos karių pagerbimą, minėjimą, kuriame dalyvavo ir jaunieji šauliai.

„Draugas“: „Plaka širdis už protėvių žygius“. Rašoma apie aktyvų šaulių ir jaunųjų šaulių dalyvavimą Partizanų pagerbimo, kariuomenės ir visuomenės vienybės dienoje Lekėčiuose.

Jurbarko rajono laikraštis „Šviesa“: „Kovos taktikos šauliai mokėsi pratybose „Pėdsekys““. Rašoma apie Viešvilės apylinkėse vykusias šaulių pratybas.

„Šviesa“: „Liepsnojantis kalavijas“ mokė kovoti, ginti ir bendrauti“. Rašoma apie didžiausias šiais metais Baltijos regione tarptautines Specialiųjų operacijų pajėgų pratybas, kuriose dalyvavo šauliai ir kartu su Lietuvos kariuomenės Specialiųjų operacijų pajėgų kariais, sąjungininkais treniravosi kovoti hibridinio ir konvencinio karo sąlygomis.

www.valstietis.tv3.lt: „Lietuviško ginklo „Vytis“ kūrėjai: lietuviai nori ir mokosi apsiginti“. Pokalbis apie vieną iš būdų ginti valstybę – su ginklu rankose, apie LŠS padidėjusį populiarumą po sausio įvykių.

tzinios.lt: „Žemaičių apygardos partizanams atminti pastatytas ir pašventintas paminklas“. Dievo Krėslo miške pagerbtas kovotojų už laisvę atminimas, pašventintas Žemaičių apygardos partizanams pastatytas paminklas, išskilmėse dalyvavo Žemaitijos šauliai, jų vadai.

sc.bns.lt: „Seimo narys A. Anušauskas: reikalingas žingsnis įteisinant šaulių ir savanorių ginklus namie“. BNS pranešime spaudai rašoma, kad gegužės 18 d. Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas vienbalsiai pritarė Ginklų ir šaudmenų įstatymo pakeitimo projektui, kuriuo suteikiama galimybė Lietuvos šaulių sąjungos nariams ir kariams savanoriams įsigyti ir namuose laikyti B ir C kategorijos šaunamuosius ginklus.

lzinios.lt: „Šauliams ir savanoriams namuose leista laikyti pusiau automatinius ginklus“. Rašoma apie tai, jog Seimas priėmė Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo pataisas, išplėsdamas sąrašą asmenų, turinčių teisę laikyti ginklus.

UŽJAUČIAME

Atsisveikindami su bendraminčiu ir Lietuvos patriotu Jonu Kartavičiumi, nuoširdžiai užjaučiame jo artimuosius.

Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės Prienų 206-osios kuopos šauliai

Mirus Vilkaviškio P. Karužos šaulių 6-osios kuopos vado pavaduotojui Juozui Bačinskui, išreiškiame nuoširdžią užuojautą jo šeimai ir artimiesiems bei liūdimė kartu.

Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės Vilkaviškio P. Karužos 406-osios šaulių kuopos vadovybė ir šauliai

Nuoširdžiai užjaučiame Lietuvos Nepriklausomybės gynėjų sąjungos Vilniaus šaulių skyriaus sekretorių ats. kpt. Bronių Stuką, staigiai mirus jo sūnui.

Lietuvos Nepriklausomybės gynėjų sąjungos Vilniaus šaulių skyriaus nariai

Mirus Kauno šauliui Vladui Drupui, užjaučiame šeimą ir artimuosius.

Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės Kauno Tvirtovės 203-osios šaulių kuopos vadas, valdyba ir šauliai

Skaudžią netekties ir liūdesio valandą nuoširdžiai užjaučiame LŠS išeivijoje Švyturio kuopos šaulę Rasą Šostakienę (Šostakas), mirus jos mamai.

V. Putvinskio-Pūtvio klubo nariai

ŽINIOS TRUMPAI

Priimti eiti pareigas:

LŠS vado 2016-05-31 įsakymu Nr. 123P Raimonda Nyderytė priimta į LŠS gen. P. Plechavičiaus šaulių 6-osios rinktinės vyr. logistikos ir personalo specialisto pareigas nuo 2016-06-02.

LŠS vado 2016-06-07 įsakymu Nr. 131P Vaidotas Tunaitis perkeltas iš LŠS Vakarų (jūros) šaulių 3-osios rinktinės apsaugos šaulių kuopos apsaugos šaulio (pamainos vyresniojo) pareigų į LŠS Vakarų (jūros) šaulių 3-osios rinktinės vyriausiojo logistikos ir personalo specialisto pareigas nuo 2016-06-13.

LŠS vado 2016-06-10 įsakymu Nr. 133P Viktorija Paulikienė priimta į LŠS LDK Kęstučio šaulių 7-osios rinktinės vyr. logistikos ir personalo specialisto pareigas nuo 2016-06-13.

LŠS vado 2016-06-10 įsakymu Nr. 134P Edvardas Zavackas priimtas į LŠS Plk. Prano Saladžiaus šaulių 9-osios rinktinės vyr. mokymo specialisto (koviniam rengimui) pareigas nuo 2016-06-13.

Iš pareigų atleisti:

LŠS vado 2016-05-09 įsakymu Nr. 107P Gintautas Drabulis atleistas iš LŠS Vakarų (jūros) šaulių 3-osios rinktinės vado pareigų nuo 2016-05-20.

LŠS vado 2016-05-11 įsakymu Nr. 113P Mindaugas Jokubas atleistas iš LŠS Žemaitijos šaulių 8-osios rinktinės vyr. mokymo specialisto pareigų nuo 2016-06-06.

Lietuvos šaulių sąjungos vado padėka apdovanoti:

Justas Pudžiūvelis – LDK Kęstučio šaulių 7-osios rinktinės, 10-os kuopos jaunas šaulys.

Vilma Barboravičiūtė – LDK Kęstučio šaulių 7-osios rinktinės, 3-os kuopos jaunoji šaulė.

Karolina Gauryliūtė – LDK Kęstučio šaulių 7-osios rinktinės, 3-os kuopos jaunoji šaulė.

Arminas Rimkus – LDK Kęstučio šaulių 7-osios rinktinės, 10-os kuopos jaunas šaulys.

Egidijus Papečkys – Lietuvos šaulių sąjungos G2 skyriaus viršininkas.

Židrūnas Šadauskis – Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės vadas.

Raimundas Mertinkaitis – Suvalkijos šaulių 4-osios rinktinės vadas.

Mindaugas Lietuvininkas – Suvalkijos šaulių 4-osios rinktinės, Kalvarijos šaulių 1-os kuopos vadas.

Algirdas Rapulskis – Suvalkijos šaulių 4-osios rinktinės, Pilviškių šaulių 4-osios kuopos vadas.

Rimantas Simokaitis – Suvalkijos šaulių 4-osios

rinktinės, Šakių šaulių 5-osios kuopos vadas.

Romualdas Ramanauskas – Suvalkijos šaulių 4-osios rinktinės, Vilkaviškio P. Karužos šaulių 6-osios kuopos vadas.

Antanas Varankovas – Suvalkijos šaulių 4-osios rinktinės, Kudirkos Naumiesčio šaulių 10-osios kuopos vadas.

Rimantas Bernotas – Suvalkijos šaulių 4-osios rinktinės, Marijampolės šaulių 3-osios kuopos šaulys.

Kęstutis Bauža – LDK Kęstučio šaulių 7-osios rinktinės vadas.

Edgaras Gabševičius – LDK Kęstučio šaulių 7-osios rinktinės štabo būrio mokymo skyriaus vadas.

Algirdas Genys – LDK Kęstučio šaulių 7-osios rinktinės, Jurbarko P. Paulaičio šaulių 1-os kuopos vadas.

Renatas Turčinavičius – Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės, Tauro kuopos 2-o būrio šaulys.

Vytenis Sližys – Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės, Tauro kuopos 2-o būrio šaulys.

Miglė Dilytė – Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės, Tauro kuopos 2-o būrio šaulė.

Kristijonas Vizbaras – Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės, Vilniaus šaulių kuopos 6-o būrio šaulys.

Dominykas Vizbaras – Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės, Vilniaus šaulių kuopos 6-o būrio šaulys.

Vytautas Paliulis – Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės šaulys.

Giedrius Sabaliauskas – Vakarų (jūros) šaulių 3-osios rinktinės, 1-os kuopos šaulys.

Šaulių sąjungos pasižymėjimo ženklų „Už nuopelnus Šaulių sąjungai“ (II laipsniu) apdovanoti:

Leonas Stonkus – Vakarų (jūros) šaulių 3-osios rinktinės, 2-os kuopos šaulys.

Vincetas Kursas – Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės, „Tvirtovės“ 3-ios kuopos šaulys.

Šaulių sąjungos pasižymėjimo ženklų „Už nuopelnus Šaulių sąjungai“ (III laipsniu) apdovanoti:

Gintautas Drabulis – Vakarų (jūros) šaulių 3-osios rinktinės vado pavaduotojas.

Vincas Kubertavičius – Vakarų (jūros) šaulių 3-osios rinktinės šaulys.

Lietuvos šaulių sąjungos vado daiktine dovana apdovanoti:

Taurintas Jasaitis – Suvalkijos šaulių 4-osios rinktinės, Marijampolės šaulių 3-os kuopos 1-o būrio vadas.

Dainius Ragauskas – Suvalkijos šaulių 4-osios rinktinės, Kazlų Rūdos šaulių 7-os kuopos vadas.

Lukas Vaičiulis – Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės, apsaugos šaulių kuopos vadas.

Almantas Mikėnas – Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės, Tauro kuopos 2-o būrio šaulys.

SVEIKINAME

Šaulius JULIJŲ RŪTENĮ BUTKŲ 80-ojo, GEDIMINĄ JANKŲ ir MINDAUGĄ BALTUŠKĄ 65-ojo, ARVYDĄ SURANTĄ 60-ojo jubiliejaus proga. Linkime stiprios sveikatos, neišsenkančios energijos pasirinktame šauliškame kelyje, ištvermės bei dvasios stiprybės tarnaujant Lietuvos šaulių sąjungai ir Tėvynei.

*Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės
Kauno Tvirtovės 203-osios kuopos vadas, valdyba ir šauliai*

Šaulius JONĄ TYLIŲ ir ALGIMANTĄ RAGELĮ 65-ojo, MINVYDĄ MIKALAUSKĄ 55-ojo, RYTĮ NEPĄ 45-ojo jubiliejaus proga. Linkime stiprios sveikatos, pozityvaus nusiteikimo ir šauliško entuziazmo.

*Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės
Kauno 202-osios kuopos šauliai*

Šaulį ANTANĄ GRAVROGKĄ 60-ojo gimtadienio proga. Linkime sveikatos ir gražių bei energingų gyvenimo metų.

*Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės
Kauno 201-osios kuopos šauliai*

Kaina 1,59 €

